

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Pöytäkirja

Aika 06.02.2024 16:00 - 17:15

Paikka Askonkatu 2, 4. krs, kokoustilat Salpausselkä/Vesijärvi

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Hälinen Ville	I varapuheenjohtaja	
	Viljamaa Juha	II varapuheenjohtaja	
	Similä Neea	jäsen	poistui esteellisenä §:n 13 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.48-16.52
	Ruhberg Jukka	jäsen	poistui esteellisenä §:n 13 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.48-16.52
	Heikkinen Minna	jäsen	
	Öster Kirsi	jäsen	
	Uhrman Jani	jäsen	
	Kupiainen Anna Kaisa	jäsen	
	Ylä-Soininmäki Tauno	jäsen	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä		
Kempainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä		
Sivonen Markku	rakennuslupapäällikkö, asiantuntija		

Alaluukas Juha	ympäristölupapäällikkö, asiantuntija	
Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
Pirinen Juhani	rakennustarkastaja	asiantuntijaesittely klo 16.00-16.38 §:t 10 ja 11

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Lääkkö Essi	kaupungineläinlääkäri, asiantuntija	

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan puolesta

Jani Wallenius

Pia Nordberg

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ville Hälinen

Tauno Ylä-Soininmäki

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 13.02.2024

Pia Nordberg

valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 8	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 9	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 10	Maankäyttö- ja rakennuslain 170 §:n mukaisen määräyksen antaminen ja 182 §:n mukaisten uhkasakkojen asettaminen kiinteistölle 398-1-1104-13	6
§ 11	Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta	13
§ 12	Hakemus Hämeen ELY-keskukselle maastoliikennelain mukaisesta moottorikäyttöisten ajoneuvojen ajokiellosta jääpeitteisellä Kymijärvellä	37
§ 13	Päätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti	40
§ 14	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuma vuonna 2023	85
§ 15	Terveydensuojelulain 27 ja 51 §:n mukaisen määräyksen antaminen (salainen)	88
§ 16	Tiedoksi merkittävät asiat	89
§ 17	Muut asiat	90

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 06.02.2024

§ 8

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä niin, että § 11 siirrettiin käsiteltäväksi ensimmäisenä kokousasiana §:n 9 jälkeen, asiasta saadun asiantuntijaesittelyn jälkeen.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 06.02.2024

nro 2

§ 9

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin I varapuheenjohtaja Ville Hälinen ja jäsen Tauno Ylä-Soininmäki.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 10

Maankäyttö- ja rakennuslain 170 §:n mukaisen määräyksen antaminen ja 182 §:n mukaisten uhkasakkojen asettaminen kiinteistölle 398-1-1104-13

2566/10.03.00.02/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennustarkastaja Juhani Pirinen p. 044 482 0808

Lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

1. määrää Asunto Oy Lahden Sinfonian kiinteistön 398-1-1104-13, Hollolankatu 2, hallinnanjakosopimuksen mukaisena haltijana rakentamaan ulko-oven ja sen ympäristön valmiiksi (kuva 1). Toimenpiteet tulee tehdä yhden (1) kuukauden kuluessa siitä, kuin päätös on todisteellisesti toimitettu kiinteistön haltijalle;
2. asettaa edellä kohdassa 1 mainitun veloitteen tehosteeksi juoksevan uhkasakon siltä varalta, että määräystä ei noudateta. Juoksevan uhkasakon kiinteä peruserä on viisituhatta (5.000) euroa ja lisäerä tuhat (1.000) euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu;
3. tekee asiasta ilmoituksen Maanmittauslaitokselle, jotta

päavelvoitetta koskeva merkintä voidaan tehdä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin;

4. päättää, ettei asiasta ilmoiteta poliisille esitutkintaa varten, koska tekoa on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista;

5. velvoittaa kiinteistön haltijan uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti kiinteistön käyttöoikeutta luovuttaessaan ilmoittamaan velvoitteesta ja uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuun maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Kiinteistönhaltijan tulee ilmoittaa rakennusvalvontaviranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite;

6. velvoittaa Asunto Oy Lahden Sinfonian maksamaan uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä Lahden kaupungille rakennusvalvontataksan 12.8 § mukaisen 725 euron maksun.

Perusteluosa

Lahden rakennusvalvonta on 19.12.2023 kehottanut rakennusluvan hakijaa ja kiinteistön haltijaa ryhtymään maankäyttö- ja rakennuslain 170 § toisen momentin edellyttämiin, välittömiin toimenpiteisiin, joilla rakennus ympäristöineen saatetaan sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna turvallisuutta tai rumenna ympäristöä sekä rakennus on myös riittävästi suojattu mahdolliselta vahingonteolta. Ulko-ovi ja sen ympäristö tulee rakentaa valmiiksi.

Kehotuksen 19.12.2023 yhteydessä rakennusvalvonta on kuullut asianosaista velvoitteen ja pakkotoimenpiteiden asettamisesta. Selitys on tullut toimittaa 19.1.2024 mennessä. Kiinteistö Oy Lahden Konserttitalo on toimittanut kirjallisen selvityksen ja sen yhteydessä hallinnanjakosopimuksen päiväyksellä 15.10.2014. Selvityksestä ilmenee, että asuinrakennusosa on Asunto Oy Lahden Sinfonian hallinnassa, samoin kuin nyt tehtyä kehotusta koskeva osa rakennusta.

Hallinnanjakosopimuksen mukaisesti osapuolten oikeus hallinta-alueisiinsa on yksinomainen ja toisen hallinnanjakosopimuksen osapuolen hallinta- ja käyttöoikeuden poissulkeva. Näin ollen Kiinteistö Oy Lahden Konserttitaloa ei voida velvoittaa kehotuksen mukaisiin toimenpiteisiin, koska se ei omista eikä hallitse kehotuksen kohteena olevaa rakennuksen osaa. Asunto Oy Lahden Sinfonia ei ole toimittanut selitystä.

Taustaa

Konserttitaloon, Hollolankatu 2, kiinteistötunnus 398-1-1104-13 liittyvän asuinrakennusosan rakennusluvan 398-2021-213 mukainen rakennushanke on keskeytynyt. Vastaava työnjohtaja on irtisanoutunut tehtävistään 8.10.2023.

Rakennuksen julkisivu on saatettu korjaustöissä kaupunkikuvallisesti riittävään kuntoon muutoin, mutta rakennuksen alaovi ja sen välittömässä läheisyydessä olevat seinät ja katos ovat keskeneräisiä ja tehty selvästi väliaikaisrakenteina, mm. lämmöneristelevyistä.



Kuva 1. Siistittävä ja kunnostettava osa rakennusta. Sisäänkäynti ympäristöineen on rakennettava valmiiksi.

Väliaikaiset rakenteet kaupungin ydinkeskustassa ovat paitsi kaupungin viihtyvyyden kannalta epäsuotavia, myös houkuttelevat kiinteistöön asiattomia henkilöitä, jotka saattavat rikkoa kiinteistöä ja aiheuttaa vaaraa ja häiriöitä kadulla kulkeville ja ympäristössä asuville.

Oven ympäristön siistiminen on pienehkö toimenpide, jolla kiinteistönhaltija toisaalta suojaa omaa omaisuuttaan ja toisaalta vähentää mahdollisista vahingonteoista kaupunkilaisille aiheutuvan vaaran mahdollisuutta.

Sovelletut lainkohdat

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999

170 §

Keskeneräinen rakennustyö tai hylätty rakennus

Jollei aloitettua rakennustyötä tai muuta toimenpidettä ole saatu valmiiksi ennen luvan tai viranomaishyväksynnän raukeamista, kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee velvoittaa asianomainen määräajassa saattamaan työ loppuun taikka ryhtymään muihin toimenpiteisiin, jotka terveellisyyden, turvallisuuden taikka ympäristölle aiheutuvan haitan tai häiriön vuoksi ovat tarpeen.

Jos rakennus on osaksi tai kokonaan tuhoutunut, rakennustyö on jätetty kesken tai rakennuksen käyttämisestä on luovuttu, rakennuspaikka ympäristöineen on saatettava sellaiseen kuntoon, ettei se vaaranna turvallisuutta tai rumenna ympäristöä. Rakennus on myös riittävästi suojattava säältä ja mahdolliselta vahingonteolta.

182 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

(22.8.2014/682)

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

186 §

Ilmoitus syytteen nostamiseksi

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakennustyön keskeyttämistä taikka uhkasakon tai teettämisuhan käyttämistä edellyttävän teon tai laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten.

Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä, eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Uhkasakkolaki 1113/1990

6 §

Uhkasakon asettaminen

Uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko.

Uhkasakko asetetaan markkamäärältään kiinteänä tai siten, että sen suuruus määräytyy ajan kulumisen mukaan (juokseva uhkasakko).

Asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

7 §

Uhkasakon kohdistaminen

Uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Jos uhkasakko kohdistetaan useisiin asianosaisiin, kullekin on asetettava eri uhkasakko.

Jos päävelvoite koskee yhteisöä tai säätiötä, uhkasakko kohdistetaan joko yhteisöön tai säätiöön taikka sen päätösvaltaa käyttävän toimielimen jäseniin tai toimitusjohtajaan tai vastaavassa asemassa olevaan muuhun henkilöön. - -

8 §

Uhkasakon suuruus

Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

9 §

Juokseva uhkasakko

Juokseva uhkasakko asetetaan määrämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote:

Asunto Oy Lahden Sinfonia c/o Oy Solen i Åbo Ab, PL 77, 20101 Turku,
todisteellinen tiedoksianto

Kiinteistö Oy Lahden Konserttitalo c/o Newsec Asset Management Oy, PL
52, 00101 Helsinki, tavallisena kirjeenä

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: Maanmittauslaitos/kirjaamo

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 11

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

422/03.00.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennustarkastaja Juhani Pirinen p. 044 482 0808

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta antaa asiassa lausuntonaan perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta (asianumero VN34558/2023).

Lausunto tulee toimittaa viimeistään 5.3.2024.

Hallitusohjelmassa linjataan, että vuonna 2023 säädettyä rakentamislakia korjataan niin, että hallinnollinen taakka kevenee, byrokratia vähenee, valitusoikeus selkeytyy ja päävastuullisen toteuttajan vastuu täsmentyy. Lisäksi lakiin määritellään rakentamislupien käsittelyaikatakuu.

Luonnoksen pääsisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rakentamislakia niin, että ilmastaselvitys olisi esitettävä rakentamislupaa haettaessa ainoastaan, jos kyseessä on sellainen uusi rakennus, jota koskisi esityksen mukaisesti hiilijalanjäljen raja-arvo. Ilmastaselvitystä ei edellytettäisi esimerkiksi pientaloilta eikä laajamittaisesti korjattavalta rakennukselta. Ilmastaselvitys ja materiaaliseloste rajattaisiin pääpiirustustasoon.

Materiaaliseloste sisältäisi ainoastaan vähähiilisyyden arvioinnissa tarvittavat tiedot, joita olisivat tiedot rakennuksessa käytetyistä uusista ja hyödynnettävistä materiaaleista- ja tuotteista. Jos rakennustyön aikana on poikettu suunnitelmasta, olisi ilmastaselvitys ja materiaaliseloste päivitettävä tehtyjen muutosten osalta.

Rakentamislupahakemukseen liitettäviä tietoja rajattaisiin rakennusvalvontaviranomaisen antamaan perusteltuun syyhyn. Rakennusjärjestyksellä ei voida missään tilanteessa kaventaa rakentamislain 42.1 §:n luvanvaraisuuden rajaa. Samoin selvennettäisiin sitä, että tapahtumarakenteet eivät edellytä rakentamislupaa 42.1 §:n 4-kohdan mukaisesti.

Lakiin lisättäisiin uusi puhtaan siirtymän teollisuutta koskeva sijoittamislupa sekä säädettäisiin mahdollisuus myöntää rakentamislupa ennen tonttijaon laatimista ja tontin lohkomista.

Purkamisluvan edellytyksiä selvennettäisiin ja kunnan omistaman, asemakaavalla suojellun rakennuksen purkamista helpotettaisiin tilanteissa, joissa rakennus on niin huonossa kunnossa, ettei sitä voida enää käyttää.

Rakentamislupahakemusten käsittelylle säädettäisiin määräaika sekä seuraamukset määräajan laiminlyömisestä.

Museoviranomaisten valitusoikeutta rajattaisiin valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin kohteisiin.

ELY-keskuksen valitusoikeus vastaisi maankäyttö- ja rakennuslain 192 pykälää. Maisematyöluvan valitusoikeutta rajattaisiin tilanteissa, joissa toteutetaan lainvoimaista asema- tai yleiskaavaa.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtävän joitakin lakitekniisiä korjauksia rakentamislakiin ja liitelakeihin. Ympäristönsuojelulain 156 b §:ään tehtäisiin tarkistus uuden rakentamislain vuoksi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunnan (jatkossa Lahden kaupunki) kommentit muutosehdotuksiin

17 § Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestyksen määräyksellä ei voida muuttaa, mitä 42 §:n 1 momentissa on säädetty uuden rakennuskohteen luvanvaraisuudesta.

Lahden kaupunki pitää rakennusjärjestyksen suhteen selventämistä rakentamislain 42.1 §:ään tärkeänä, mutta rakennusjärjestyksellä tulisi nimenomaan pystyä tarpeellisilta osin ohjaamaan etukäteen vaikeaksi tiedettyjä rakentamisratkaisuja.

Rakennusjärjestyksellä tulisi esimerkiksi voida rajoittaa rakennuspaikalle rakennettujen rakennuksien lukumäärää, kuten

tälläkin hetkellä on mahdollista. Rakennuksien lukumäärän rajoittamisen poistaminen rakennusjärjestyksessä mahdollistaa hallitsemattoman pienten talusrakennuksien rakentamisen rakennuspaikalle. Maanomistajat voivat päätyä ratkaisuun, jossa rakennuspaikalle rakennetaan useita erillisiä talusrakennuksia, jotta vältytään rakentamisluvan hakemiselta. Lopputulos voi olla maisemallisesti ja rakennuspaikkaan soveltuvuuden kannalta huomattavasti heikompi, kun maltillisempi määrä kooltaan riittävän suuria talusrakennuksia. Erityisesti asia huolestuttaa rantarakentamisen osalta ja taajamien pienillä asemakaavatonteilla. Rantarakentamista koskevissa kaavoissa rakennuksien lukumäärä on monesti määrätty kaavamääräyksissä, mutta asemakaavoissa on yleensä määrätty vain rakennuksien kerrosluku ja tontin rakennusoikeus.

Rakennusjärjestyksellä olisi myös hyvä ohjata kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden rakentamista, sillä monella alueella kaava on vanhentunut tai talusrakennusten alaa ei ole määritelty riittävästi. Tällaisilla alueilla rakentamisen ohjauksella estetään alueen rakentamisen pirstaloituminen ja mahdollistetaan alueen arvojen säilyminen.

38 § Rakennuksen vähähiilisyys

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että uusi rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla vähähiiliseksi. Rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava rakentamislupaa varten tehtävässä ilmastaselvityksessä. Jos rakennustyön aikana on 117 §:n 1 momentin mukaisesti poikettu suunnitelmasta, on ilmastaselvitys päivitettävä tehtyjen muutosten osalta. Ilmastaselvitystä ei

tarvita sellaiselle uudelle rakennukselle, jota ei koske tämän pykälän 3 momentin mukaisesti raja-arvovaatimus.

Hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen arvioinnin on katettava rakennuksen elinkaari. Arvioinnissa on käytettävä rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmää sekä kansallisen päästötietokannan tietoja tai muita arviointimenetelmän mukaisia ympäristöominaisuustietoja.

Rakennuksen hiilijalanjälki ei saa ylittää käyttötarkoituksittain säädettyä raja-arvoa. Raja-arvot koskevat seuraavia uusia rakennuksia:

1) rivitalo; 2) asuinkerrostalo; 3) toimistorakennus, terveyskeskus; 4) liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo, elokuvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria, näyttelyhalli; 5) majoitusliikerakennus, hotelli, asuntola, palvelutalo, vanhainkoti, hoitolaitos; 6) opetusrakennus ja päiväkotit; 7) liikuntahalli; sekä 8) sairaala.

Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvojen on perustuttava rakennuksen koko elinkaaren aikana tapahtuvaan energian ja materiaalien kulutukseen, eivätkä ne sisällä rakennuspaikan hiilijalanjälkeä eikä rakennuksen tai rakennuspaikan hiilikädenjälkeä. Raja-arvoja annettaessa voidaan ottaa huomioon sellaiset erityistilanteet, joissa raja-arvojen alittaminen on rakennukseen, sen käyttötarkoitukseen tai sijaintipaikkaan liittyvien ominaispiirteiden taikka tämän lain 29 §:n mukaisen olennaisten teknisten vaatimusten teknisen ja toiminnallisen toteuttamisen vuoksi erityisen haastavaa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmästä, arvioinnissa

käytettävistä tiedoista ja arvioinnin tulosten raportoinnista sekä ilmastaselvityksen laatimisesta ja päivittämisestä.

Pientalojen rajaaminen ilmastaselvityksen ulkopuolelle on Lahden kaupungin mielestä kannatettavaa ja vähentää byrokratiaa, sillä selvitys tuo vain vähän lisäarvoa pientalorakentamiseen, jossa jo ennestään pääasiassa pyritään energiatehokkaisiin ja ilmastoystävällisiin ratkaisuihin mm. lämpöpumpputeknologioiden, aurinkopaneeleiden ja puurakentamisen kautta.

Lakiehdotuksessa on rajattu pois laajamittaisen korjauksen vähähiilisyiden arviointi. Rakentamisen kokonaisvolyymi Suomessa on korjausrakentamisessa ja suurin vaikutusmahdollisuus kiinteistökannan vähähiilisyteen vaikuttamiseen on olemassa olevan rakennuskannan hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, varsinkin rakennusten energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisäämisessä. Vaikka rakennuskannan monimuotoisuuden vuoksi tasapuolisten raja-arvon määrittäminen eri kiinteistöjen korjauksiin on haastava tehtävä, laajamittaisten korjausten jättäminen ohjauksen ulkopuolelle ei Lahden kaupungin mielestä palvele Suomen ilmastotavoitteita.

39 § Rakennuksen elinkaariominaisuudet

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että sellaiselle uudelle rakennukselle, jolle on laadittava 38 §:n tarkoittamalla tavalla ilmastaselvitys, laaditaan materiaaliseloste, joka sisältää koneluettavassa muodossa tiedot rakentamisessa käytetyistä rakennuksen sisältämistä uusista ja hyödynnettävistä materiaaleista ja tuotteista pääpiirustustasoisena. Jos rakennustyön aikana on 117 §:n mukaisesti

poikettu suunnitelmasta, on materiaaliseloste päivitettävä tehtyjen muutosten osalta.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

2) rakennuksen materiaaliselosteen laatimisesta, päivittämisestä, käytettävistä tiedoista, sisällöstä, tulosten raportoinnista ja selosteen säilyttämisestä.

Lakiehdotus rajaa materiaaliselosteen tehtäväksi pääpiirustustasoisena. Ilmeisesti tällä tarkoitetaan jotain rakennesuunnittelussa ja LVI-suunnittelussa käytetyn o-asiakirjan tapaista raporttia, joissa esitetään suunnitteluperiaatteita erityissuunnitelmiin. Talotekniikan komponentit muodostavat merkittävän osan nykyrakentamisen materiaaleista ja laitteista. Materiaaliselosteen saaminen lupavaiheessa riittävän kattavaksi pääpiirustustasoisena tulee talotekniikan osalta haastavaksi. Tämä tarkoittanee sitä, että päivittämistarpeesta tulee ilmeinen kaikissa hankkeissa, joissa on merkittävässä määrin talotekniikkaa. Lahden kaupunki ei ota kantaa lakimuutosehdotukseen.

42 § Rakentamislupa

Uuden rakennuskohteen rakentaminen edellyttää rakentamislupaa, jos kohde on:

4) yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä, pois lukien tilapäinen tapahtumarakenne;

Lahden kaupunki puoltaa lakiehdotusta, koska tilapäisten tapahtumarakenteiden rakentamisen valvominen on lähes mahdotonta toiminnan nopeampaisuuden vuoksi.

43 a § Puhtaan siirtymän sijoittamislupa

Rakentamisluvan hakijan niin pyytäessä puhtaan siirtymän teollisuushankkeen alueidenkäytöllisten edellytysten tarkastelu voidaan tehdä sijoittamisluvalla ilman asemakaavaa tai yleiskaavaa, jossa on määrätty sen käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja puhtaan siirtymän teollisuushankkeita ovat:

- 1) energiatuotantolaitos, joka tuottaa energiaa uusiutuvalla energialla, pois lukien tuuli- ja aurinkovoimalaitos;
- 2) uusiutuvaan energiaan tai sähköistämiseen perustuvia fossiilisten polttoaineiden tai raaka-aineiden käyttöä korvaavia teollisuuden hanke;
- 3) vedyn valmistus ja hyödyntäminen, lukuun ottamatta vedyn valmistusta fossiilisista polttoaineista;
- 4) hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi;
- 5) akkutehdas ja akkumateriaalien valmistus, talteenotto ja uudelleenkäyttö;
- 6) Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä annetun EU:n asetuksen artiklojen 8a ja 8b mukaisille alueille sijoittuva jalostavan teollisuuden puhtaan siirtymän investointi;
- 7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (RED III) 1 artiklan 9 a-kohdan mukaisilla uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla tapahtuva, rakentamislupaa

edellyttävä 16–16 e artiklojen mukainen rakentaminen pois lukien tuuli- ja aurinkovoima.

Puhtaan siirtymän sijoittamisluvalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua puhtaan siirtymän sijoittamisluvan tarkoitus huomioon ottaen.

Puhtaan siirtymän sijoittamisluvalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka puhtaan siirtymän sijoittamisluvan asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää. Puhtaan siirtymän sijoittamisluvan vaikutukset on selvitettävä noudattaen, mitä alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetään. Sijoittamisluvan edellytyksistä säädetään rakentamislain 44, 45 ja 46 §:ssä.

Lahden kaupungin mielestä puhtaan siirtymän hankkeiden luvittamisella sijoittamisluvalla ilman kaavallista tarkastelua vaarannetaan vuorovaikutteisen suunnittelun periaatteiden mukainen maankäytön suunnittelu. Sijoittamislupa ei ole prosessina vuorovaikutteinen, avoin ja keskusteleva, kuten kaavoitusprosessi. Puhtaan siirtymän sijoittamisluvalla kaavoillaan luvitettavaksi teollisen mittakaavan energialaitoksia, akkutehtaita yms. jotka vaativat mittavaa rakentamista ja joilla on erilaisia vaikutuksia mm. liikenteeseen ja ympäristöön. Tällaisten laitoksien sijoittuminen tulisi perustua kaavaan ja tarkastella kaavalla.

Asian käsittelyssä eri kunnat ovat myös kaavallisesti erilaisessa asemassa. Lahdessa on koko kunnan kattava oikeusvaikutteinen yleiskaava, jolloin puhtaan siirtymän hankkeen luvittaminen sijoitusluvalla muualle kuin yleiskaavassa olevalle elinkeinoelämän

alueelle on poikkeaminen yleiskaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta. Tällaisessa tilanteessa hanke vaatii myös poikkeamisluvan, joka voi olla käytännössä erittäin vaikea myöntää rakentamisen sijoittuessa esimerkiksi yleiskaavassa osoitetulle lähivirkistysalueelle. Tällaisessa tilanteessa asia tulisi tarkastella ja ratkaista yleiskaavan muutoksella, joka Lahdessa käy suhteellisen nopeasti jatkuvasti rullaavan yleiskaavaprosessin ansiosta.

43 b § Rakennusluvan myöntäminen ennen tonttijaon laatimista ja tontin lohkomista

Alueidenkäyttölain 81 §:n 2 momentista poiketen rakentamislupa voidaan myöntää ennen tonttijaon laatimista ja tontin lohkomista. Rakennusluvassa on tällöin määrättävä, ettei rakennusta saa ottaa käyttöön ennen kuin tontti on merkitty kiinteistörekisteriin.

Lahden kaupunki puoltaa mahdollisuutta myöntää rakentamislupa ennen tonttijaon laatimista ja tontin lohkomista ja toteaa tämän jouduttavan joidenkin hankkeiden etenemistä.

56 § Purkamisluvan edellytykset

Rakennusvalvontaviranomainen voi myöntää luvan rakennuksen purkamiseen. Rakennuksen saa purkaa, jos kaava, joka ei ole vanhentunut, sallii purkamisen eikä rakennusta ole suojeltu lain nojalla.

Kaavoittamattomalla alueella rakennuksen purkaminen ei saa aiheuttaa haittaa tulevalle kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Tilanteessa, jossa purkaminen johtaa purkumateriaalin uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen, muun kuin suojellun rakennuksen saa purkaa aina, jos: 1) rakennus sijaitsee kunnassa, jossa rakennukset ovat menettäneet suurimman osan arvostaan;

2) rakennukselle ei ole enää osoitettavissa käyttötarkoitusta; tai

3) rakennuksen kunto ja korjausmahdollisuudet ovat huonot.

Kunnanvaltuusto voi myöntää luvan asemakaavalla suojellun rakennuksen purkamiseen, jos:

1) rakennus on kunnan omistuksessa;

2) rakennus ei ole teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti korjattavissa;

3) purkaminen johtaa purkumateriaalin uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen;

4) rakennuksella ei ole enää kulttuurihistoriallista arvoa; ja

5) rakennus ei ole valtakunnallisesti merkittävä.

Luvan hakijan on selvitettävä purkamistyön järjestäminen ja edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien uudelleen käyttämisestä.

Lahden kaupunki ymmärtää tarpeen helpottaa kunnan omistaman, asemakaavalla suojellun rakennuksen purkamista tilanteissa, joissa rakennus on niin huonossa kunnossa, ettei sitä voida enää käyttää. Samassa yhteydessä kaupunki kuitenkin toteaa, että tällainen säädös asettaa rakennusten omistajat eriarvoiseen asemaan eikä näin ollen toteuta Suomen lainsäädännön perusajatusta eri osapuolten tasa-arvoisesta kohtelusta. Kaupunki ehdottaa, että säädöksen ajatusta laajennetaan kaikkiin omistajaryhmiin.

Lähtökohtaisesti sr-merkinnällä varustetun rakennuksen purkamista ole syytä helpottaa. Rakennuksen huonokuntoisuus tai

kulttuurihistoriallisen arvon katoaminen tulee pystyä todentamaan ja todentamistapa on syytä esittää asetuksella tai ministeriön ohjeella.

Purkamislupaehdoissa ei mainita uhanalaisia eläimiä.

Luontodirektiivin lajien vaikutus purkamiseen tulisi sisällyttää lainsäädäntöön.

61 § Rakentamislupahakemus

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän rakennuspaikan omistajan tai haltijan on haettava kunnalta rakentamislupaa kirjallisesti.

Rakentamislupahakemukseen on liitettävä rakennuskohteesta ja sen laajuudesta riippuen:

- 1) rakennussuunnitelmaan sisältyvät pääpiirustukset, jotka rakennussuunnittelija varmentaa allekirjoituksellaan;
- 2) rakennuksen rakennussuunnitelmien laadinnassa tehty pääpiirustustasoinen suunnitelmamalli tai tiedot koneluettavassa muodossa tai muun kuin rakennuksen osalta selvitys rakennuskohteesta ja sen vaikutuksista ympäröivään alueeseen;
- 3) selvitys siitä, että hakija hallitsee rakennuspaikkaa.

Rakennusvalvontaviranomainen voi hankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen perustellusta syystä edellyttää, että rakentamislupahakemukseen liitetään myös:

- 1) selvitys rakennuspaikan perustamis- ja pohjaolosuhteista sekä näiden edellyttämästä perustamistavasta ja tarvittavista muista toimenpiteistä;
- 2) energiaselvitys;
- 3) ilmastaselvitys;

- 4) materiaaliseloste;
- 5) selvitys rakennuspaikan terveellisyydestä ja korkeussuhteista;
- 6) selvitys rakennuksen kunnosta toimenpidealueen osalta, jos kyseessä on korjaushanke;
- 7) muu kuin edellä 2 momentin 1–6 kohdassa tarkoitettu lupahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava olennainen selvitys.

Rakennusvalvonta voi perustellusta syystä vaatia hakijaa täydentämään 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liitteen tai toimittamaan muun lupahakemuksen ratkaisemisen kannalta olennaisen selvityksen.

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pääpiirustusten ja selvitysten sisällöstä ja esitystavasta sekä tietomallimuotoisista suunnitelmista ja tietojen koneluettavan muodon sisällöstä ja esitystavasta.

Sijoittamisen edellytyksien sisällyttäminen rakentamislupaan vaikuttaa lupapäätöksen tekemiseen tarvittavan taustatiedon määrään. Jotta lupakäsittelijä voi arvioida sijoittamisen edellytyksien täyttymisen rakentamislain 44, 45 ja 45 § mukaisesti, tulee hakemuksessa olla esitettyinä tietoja näiden edellytyksien täyttymisestä. Lakimuutos esityksen mukaan rakentamislupahakemukseen kuitenkin riittää pelkät pääpiirustukset. Lisäksi rakennusvalvontaviranomainen voi hankkeen laadun ja laajuuden perusteella edellyttää myös lakiin kirjattuja selvityksiä, jotka kaikki liittyvät rakennusteknisiin asioihin. Näiden asiakirjojen perusteella ei kuitenkaan pystytä arvioimaan sijoittamisen edellytyksien täyttymistä. Laki ei suoraan huomioi mitenkään sijoittamisen edellytyksien arviointiin liittyvien selvityksen

sisällyttämistä hakemukseen tai oikeutta niiden pyytämiseen. Näiden selvityksien pyytäminen tulisi olla oikeutettua suoraan lailla, ilman erikseen perustellun syyn esittämistä.

Muilta osin lakimuutosehdotuksessa palataan vanhaan toimintatapaan, jossa viranomainen pyytää muita selvityksiä tarvittaessa. Lahden kaupungin mielestä tämä on oikea toimintatapa, jotta rakennusluvan hakijaa ei pakoteta teettämään hankkeen näkökulmasta turhia selvityksiä.

62 § Sijoittamislupahakemus

Jos rakentamishankkeeseen ryhtyvä hakee erillistä päätöstä sijoittamisluvasta, on lupahakemukseen liitettävä selvitykset, joiden perusteella kunta voi arvioida 44–46 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisen. Selvityksenä on toimitettava tiedot massoittelusta ja julkisivusta sekä sijoittumisesta rakennuspaikalle, ajoyhteyden järjestämisestä sekä alueille, joilla on tai on tarkoitus toteuttaa kunnallistekniikka, tieto, mistä kohti rakennuksen on siihen tarkoitus liittyä.

Lakiehdotuksessa muutetaan sana massa sanaan massoitteluun, joka on Lahden kaupungin näkemyksen mukaan parempi termi.

68 a § Määräaika rakentamislupahakemuksen käsittelylle ja seuraamukset määräajan laiminlyömisestä

Rakennusvalvontaviranomaisen on ratkaistava rakentamislupahakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun rakentamislupahakemus liitteineen on vastaanotettu rakennusvalvonnassa. Lupahakemuksen käsittelyn viivästyminen on kunnan palautettava rakennuslupamaksusta 20 prosenttia kultakin viivästyksen viikolta, ellei viivästys ole aiheutunut hakijasta. Palautusta on vaadittava viimeistään kuukauden kuluessa

loppukatselmuksen toimittamisesta. Kunta voi taksassa päättää tätä suuremmasta seuraamuksesta. Kunnan on korvattava rakentamisluvan hakijalle viivästyksestä aiheutunut vahinko noudattaen, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tarkempia säännöksiä määräajan laskemisesta voidaan antaa ympäristöministeriön asetuksella.

Lahden kaupunki ymmärtää, että rakentamislupahakemusten käsittelyä halutaan nopeuttaa. Lupakäsittelyn määräajan määrittely ja seuraamukset määräajan laiminlyömisestä ovat kaupungin mielestä kuitenkin väärä ja kohtuuton tapa luvituksen nopeuttamiseen. Varsinkin vahingonkorvausmenettely voi suistaa pienemmät kunnat jopa taloudelliseen ahdinkoon, jos jonkun tehtaan rakennuslupa viivästyy. Viivästyminenhan johtuu useimmiten siitä, että rakennushankkeeseen ryhtyvä ei saa riittäviä dokumentteja valmiiksi luvan myöntämistä varten. Rakennusluvan viivästymisen sanktiointi johtaisi todennäköisesti siihen, että keskeneräisiä rakennuslupia olisi yksinkertaisesti hylättävä päätöksen teossa ja tämä itseasiassa viivästyttäisi hankkeita enemmän. Kaupunki ehdottaa, että luvituksen nopeuttamiseksi aloitettaisiin valtakunnallinen projekti tekoölyn käyttöönottamisessa luvan hakijoiden ohjaamisessa ja mietittäisiin uudelleen rakennuslupien näytteillääolo- ja valitusaikoihin liittyvät prosessit.

Rakentamislain yhteydessä tehty valitusajan muutos aiheuttaa merkittävän muutoksen rakennusluvan keston ja samalla myös aloittamisoikeuksien hakemisesta johtuvan tulvan, joka lisää byrokraattisia toimia kunnissa.

Rakentamisluvan käsittelyajan määrittely kolmeen kuukauteen ei myöskään ota huomioon eritasoisia hakemuksia, eikä sijoittamisen edellytyksien sisällyttämistä rakentamislupaan.

Rakentamislupahakemukset poikkeavat toisistaan hankkeiden laajuuden ja haastavuuden osalta suuresti. Lupakäsittelyn kannalta on eri asia käsitellä 50 kem² suuruisen talousrakennuksen rakentamista tai kymmenien tuhansien neliöiden suuruista tehdasrakennusta. Lisäksi sijoittamisen edellytyksien täyttymisen arviointi lisää lausuntopyyntöjen ja lausuntojen määrää lupaprosessissa mm. ympäristö- ja kulttuuriarvojen osalta, sekä maankäytön tarkoituksen mukaisuuden arvioimiseksi.

Lausuntomenettelyt vievät aikaa erityisesti kesälomakautena. Kolmen kuukauden käsittelyaika jää joissakin hankkeissa armottoman lyhyeksi ja lomakautena kolmen kuukauden käsittelyaikaan voi olla mahdotonta päästä. Korvausvastuu on lisäksi osoitettu kunnalle, vaikka viivästyminen voi johtua hakijasta tai lausunnonantajista. Tämä tuntuu kohtuuttomalta.

Lakiluonnoksen kirjoitusmuoto ja ajatus pitää asiakirjoihin lisäksi täsmentää. Perusteluissa on kirjoitettu muotoon, jossa käsittelyaika alkaa siitä, kun hakemus on toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle. Lakipykälän kohdalla sanotaan että hakemus on vastaanotettu. Nämä ovat eri asia. Lakimuutos ei ota huomioon sitä, että hakemus ei välttämättä ole täydellinen tässä vaiheessa, eikä valmis käsittelyyn ja päätöksentekoon. Hakemusta joudutaan yleensä täydentämään ja asiakirjoja korjaamaan. Silti käsittelyaika katsottaisiin jo alkaneeksi ja hakija voi itse viivästyttää prosessia ja näin välttyä lupamaksuilta. Lupamaksun palautuksen määrä on lisäksi erittäin korkea ja lupamaksu nopeasti nollassa.

69 § Erityissuunnitelman toimittaminen

Rakennusvalvontaviranomainen voi perustellusta syystä määrätä rakentamisluvassa, aloituskokouksessa tai rakennustyön aikana laadittavaksi ja toimitettavaksi rakentamishankkeen laadun tai laajuuden vuoksi välttämättömät erityissuunnitelmat.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän tai pääsuunnittelijan on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitettu, rakennuskohdetta koskeva erityissuunnitelma ja sitä vastaava suunnittelussa tehty suunnitelmamalli tai koneluettavat tiedot toimitetaan rakennusvalvontaviranomaiselle ennen kuin ryhdytään työvaiheeseen, jota suunnitelma koskee. Rakennusvalvonta voi perustellusta syystä vaatia toimitettua erityissuunnitelmaa täydennettäväksi. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä erityissuunnitelman ja sitä vastaavan suunnitelmamallin ja tietojen koneluettavan muodon sisällöstä ja esitystavasta.

Lakiehdotus palaa maankäyttö- ja rakennuslain ajatukseen siitä, että rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa pyytää erityissuunnitelmia ja määrätä näiden toimittamisesta rakentamisluvassa. Lahden kaupungin mielestä tämä selkeyttää hankkeen kuluessa toimitettavien tarpeellisten asiakirjojen toimittamiseen liittyviä kysymyksiä.

82 § Suunnittelutehtävän vaativuusluokat

Suunnittelijan koulutuksen on vastattava laajuudeltaan ja sisällöltään edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn suunnittelutehtävän vaativuusluokkaa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä suunnittelutehtävän vaativuusluokan määräytymisestä sekä suunnittelutehtävässä edellytettävästä koulutuksesta.

Lakiehdotus tuo esiin, että suunnittelutehtäviin tarvitaan riittävä koulutus. Lahden kaupungin mielestä tarkennus on tarpeellinen.

83 § Suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimukset

Suunnittelijan on osoitettava pätevyytensä tavanomaiseen, vaativaan, erittäin vaativaan ja poikkeuksellisen vaativaan suunnittelutehtävään ympäristöministeriön valtuuttaman toimijan antamalla todistuksella.

Ehdotus yksinkertaistaa tältä osin rakentamislakia. Lahden kaupunki puoltaa muutosta.

86 § Rakennustyön johtotehtävien vaativuusluokat

Rakennustyön vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan koulutuksen on vastattava laajuudeltaan ja sisällöltään edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn rakennustyön johtotehtävän vaativuusluokkaa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä työnjohtotehtävän vaativuusluokan määräytymisestä sekä rakennustyön johtotehtävässä edellytettävästä koulutuksesta.

Ehdotus yksinkertaistaa tältä osin rakentamislakia. Lahden kaupunki puoltaa muutosta.

95 § Päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuu

Rakentamishankkeeseen ryhtyvä voi nimetä rakennuskohteen toteutusta varten päävastuullisen toteuttajan. Jos päävastuullista toteuttajaa ei nimetä, vastaa rakentamishankkeeseen ryhtyvä itse päävastuullisen toteuttajan tehtävistä. Rakentamishankkeen päävastuullinen toteuttaja voi olla vaihteittain vaihtuva. Rakentamishankkeessa voi olla kerrallaan vain yksi päävastuullinen toteuttaja.

Päävastuullisen toteuttajan on koordinoitava sopimuksessa sovitulla tavalla rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen toteuttaminen suunnitelmien, rakennuskohteen toteuttamista koskevien säännösten, rakentamisluvan ja hyvän rakennustavan mukaisesti. Päävastuullisen toteuttajan on vastattava toteutuksen kokonaisuudesta ja laadusta oman suorituksensa, käyttämiensä aliurakoitsijoiden ja yhteistyökumppanien osalta.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa yleisen edun kannalta, että päävastuullinen toteuttaja varmistaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen rakennushankkeessa.

Lakiehdotuksessa todetaan, että rakennushankkeella voi olla vain yksi päävastuullinen toimija kerrallaan. Tämä tarkoittanee käytännössä sitä, että rakennusvalvonnan on hyväksyttävä pääasiallinen toimija ja sen vaihtuessa myös ko. muutos. Tämä voi aiheuttaa rakennustyön keskeytymisen, jos vaihdosta ei saada jouhevaksi myös viranomaispäässä. Olennaisten teknisten vaatimusten varmistamisen valvominen on myös osoitettu rakennusvalvonnan työksi, vaikka se on lähtökohtaisesti rakennushankkeeseen ryhtyvän tehtävä. Lahden kaupungin mielestä lakiehdotus lisää rakennusvalvonnan aiheuttamaa byrokratiaa hankkeille eikä tässä muodossa ole kannatettava. Parempi vaihtoehto on vastuuttaa pääasiallisen toimijan kirjaaminen rakennushankkeeseen ryhtyvälle, jolla on siihen paremmat edellytykset.

179 § Valitusoikeus rakentamisluvasta

Valitusoikeus rakentamisluvasta asemakaava-alueella, asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevaan sellaiseen rakennuspaikkaan kohdistuvasta rakentamisluvasta, johon ei sovelleta suunnittelutarvealuetta koskevia

säännöksiä, sekä erillisellä päätöksellä ratkaistavasta sijoittamisluvasta näillä alueilla on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla;
- 5) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) museoviranomaiselle, jos päätös koskee valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää suojeltua rakennuskohdetta.

Valitusoikeus on lisäksi toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun edistäminen, jos rakentamislupa koskee rakennusta hankkeessa, johon sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia. Jos rakentamisluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista, valitusoikeus rakentamisluvasta on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

181 § Valitusoikeus toteuttamisluvasta

Valitusoikeus erillisellä päätöksellä ratkaistavasta toteuttamisluvasta on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;

- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla
- 5) museoviranomaisella, jos päätös koskee valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää suojeltua rakennuskohdetta.

182 § Valitusoikeus purkamisluvasta

Valitusoikeus purkamisluvasta on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 4) kunnalla. Valitusoikeus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä museoviranomaisella silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä.

Koskien 179, 181 ja 182 § muuttamista Lahden kaupunki vastustaa museoviranomaisten valitusoikeuden rajaamista valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin kohteisiin, koska merkittävä osa rakennuksiin liittyvästä kulttuuriperinnöstä on paikallisissa kohteissa. Valitusoikeutta voisi sen sijaan kaventaa esimerkiksi poistamalla

valitusoikeus kohteista, joissa rakennuksen kunto on todistetusti todettu niin huonoksi, että rakennusta ei pysty korjaamaan terveelliseksi tai turvalliseksi tai korjaamisen jälkeen rakennuksessa ei ole jäljellä sellaisia arvoja, joita suojelupäätös koskee.

Museoviranomaisen pitäisi kuitenkin olla se taho, joka määrittelee rakennuksen säilyneet/menetetyt arvot. Tässäkin täytyy ottaa huomioon se, miten huonokuntoisuus tai korjaamiskelpoisuus todennetaan.

183 § Valitusoikeus maisematyöluvasta

Jos maisematyöllä toteutetaan lainvoimaista asema- tai yleiskaavaa, valitusoikeus maisematyöluvasta on: 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla; 2) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Lahden kaupungilla ei ole lakimuutokseen huomautettavaa.

Laki alueidenkäyttölain muuttamisesta Eduskunnan päätöksen

mukaisesti: muutetaan alueidenkäyttölain (132/1999) 57 §:n 1 momentti, 188 a § ja 197 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 57 §:n 1 momentti ja 197 §:n 1 momentti laissa 752/2023 sekä 188 a § laissa 1147/2022, seuraavasti: 57 § Asemakaavamääräykset Asemakaavassa annetaan määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä (asemakaavamääräykset). Asemakaavamääräykset voivat koskea myös haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

188 a § Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävää kaavaa koskevan valituksen käsittely kiireellisenä

Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus ja 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin tämän lain mukaisia kaava-asioita ja rakentamislain mukaisia lupa-asioita koskeviin valituksiin.

Lahden kaupungilla ei ole lakimuutokseen huomautettavaa.

197 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Kaavaa hyväksyessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 5 luvussa säädetään. Muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Lahden kaupungilla ei ole lakimuutokseen huomautettavaa.

Laki ympäristönsuojelulain 156 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti: muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 156 b §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 19/2017, seuraavasti:

156 b § Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano muulla alueella
Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että muualla kuin 156 a §:ssä tarkoitettulla alueella olevan, 156 a §:ssä tarkoitetun jätevesien käsittelyjärjestelmän korjaus- ja muutostyössä huolehditaan siitä, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy, kun kiinteistöllä:

1) rakennetaan vesikäymälä tai tehdään vesi- ja viemärilaitteistoja koskeva korjaus- ja muutostyö, jossa järjestelmää uusitaan tai kokonaisuudessaan korjataan; tai

2) tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakentamislupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö.

Lahten kaupunki pitää hyvänä muutoksena, että jätevedenpuhdistusvaatimukset tulevat voimaan myös muutostöissä.

Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti: muutetaan laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta (768/2023) seuraavasti:

7 § Soveltamisalan rajausta ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämän lain mukaista ympäristöarviointia vastaavasta ympäristövaikutusten arvioinnista kaavojen laatimisen yhteydessä säädetään alueidenkäyttölaisissa (132/1999).

Lahten kaupungilla ei ole lakimuutokseen huomautettavaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Ympäristöministeri, kirjaamo.ym@gov.fi (lausunnon saatteessa mainittava asianumero VN34558/2023)

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 12

Hakemus Hämeen ELY-keskukselle maastoliikennelain mukaisesta moottorikäyttöisten ajoneuvojen ajokiellosta jääpeitteisellä Kymijärvellä

365/11.01.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristönsuojelusihteri Elina Mäkelä, p. 040 749 8892

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää esittää maastoliikennelain 8 §:n ja 12 §:n perusteella Hämeen ELY-keskukselle päätösehdotuksen liitteen mukaisen hakemuksen moottorikäyttöisten ajoneuvojen ajon kieltämiseksi jääpeitteisellä Kymijärvellä. Kieltoa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Hakemuksen Hämeen ELY-keskukselle jättää rakennus- ja ympäristölupalautakunnan puolesta Lahden ympäristöpalvelut.

Perusteluosa

Moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajo jääpeitteisenä aikana on kielletty usealla järvellä Lahden kaupungin hallinnollisella alueella. Kymijärvellä jäälläajokielto on voimassa vain Kymijärven länsiosassa, eikä aiemmin entisen Nastolan kunnan hallinnolliseen alueeseen kuuluneessa Kymijärven itäosassa ole jäälläajokieltoa lainkaan. Kymijärveä koskeva jäällä ajon

kieltävä päätös on annettu ennen Lahden kaupungin ja Nastolan kunnan yhdistymistä Lahden kaupungiksi.

Moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäälläajon kieltäminen koko Kymijärvellä on perusteltua monesta syystä. Kymijärven rannoilla on nykyisen kieltoalueen ulkopuolella runsaasti vakituista ja vapaa-ajan asutusta, joille moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen jäällä voi aiheuttaa meluhaittaa. Lisäksi esimerkiksi Kymijärven itärannalle Niemelänniemeeseen on kaavoitettu lisää asumista. Moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla ajaminen aiheuttaa haittaa myös yleiselle virkistyskäytölle ja vesiluonnolle sekä heikentää järven jäällä liikkumisen turvallisuutta.

Alueellinen ELY-keskus voi maastoliikennelain (1710/1995) 8 §:n nojalla kieltää moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisen jääpeitteisellä vesialueella muuhun kuin maastoliikennelain 4 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun liikkumiseen. Kielto tai rajoitus ei maastoliikennelain 8 §:n 2 momentin mukaan nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske 4 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettua ajoa, ellei ELY-keskus erityisen painavista syistä toisin määrää. Maastoliikennelain 12 §:n mukaan alueellinen ELY-keskus voi muuttaa maastoliikennelain 8 §:n nojalla annettua päätöstä, jos sitä tehtäessä vallinneet olot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos päätöksen perusteiden myöhemmin todetaan olleen olennaisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty.

Maastoliikennelain (1710/1995) 9 §:n nojalla esityksen alueellisen kiellon tai rajoituksen määrittämisestä voi tehdä mm. sellainen viranomaisen, jota asia koskee. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta toimii Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, joten se voi toimia kiellon hakijana.

Hämeen ELY-keskukselle esitettäväksi ehdotettu hakemus on esitetty kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteessä. Hakemuksen mukaan rakennus- ja ympäristölupalautakunta esittää Hämeen ELY-keskukselle toistaiseksi voimassa olevaa moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäälläajokieltoa koko Kymijärvelle. Lisäksi jäälläajokieltoon haetaan tiettyjä poikkeuksia, jotka ilmenevät hakemuksesta. Hakemuksen ELY-keskukselle jättää rakennus- ja ympäristölupalautakunnan puolesta Lahden ympäristöpalvelut.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

suunnittelujohtaja Juha Helminen, Lahden kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 Hakemus maastoliikennelain mukaisesta moottorikäyttöisten ajoneuvojen jäälläajokiellosta, Kymijärvi

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 13

Päätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti

4266/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää perusteluosassa esitetyn mukaisesti myöntää Lahti Energia Oy:lle Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen luvan toiminnan olennaiselle muutokselle.

Käsittely

Jäsen Neea Similä ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 1 kohdan perusteella. Neea Similä poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Jäsen Jukka Ruhberg ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 1 kohdan perusteella. Jukka Ruhberg poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahti Energia Oy hakee muutosta voimassa olevaan Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristölupa-an toiminnan olennaista muuttamista varten. Laitoksen pääpolttoaineena on maakaasu ja varapolttaineena käytetään kevyttä polttoöljyä, mikäli maakaasua ei ole saatavilla. Öljynkäyttömahdollisuus laitoksella säilytetään, mutta öljyn varastointimäärä on kasvanut entiseen tilanteeseen verrattuna.

Lämpökeskusrakennuksen asfaltoidulle piha-alueella on sijoitettu vuonna 2022 kaksi makaavaa 25 m³:n tuplavaipallista kevyen polttoöljyn säiliötä ja tehty niitä varten tarvittavat öljyjärjestelmän rakennustyöt.

HAKEMUS

Luvan hakija

Lahti Energia Oy

PL 93, 15141 Lahti

Y-tunnus: 0804847-1

Yhteyshenkilö

Ympäristöpäällikkö Tanja Tuominen

Puh: 044 521 1715

Sähköposti: etunimi.sukunimi@lahtienergia.fi

Laitos ja sen sijainti

Stora Enson prosessilämpökeskus

Hennalankatu 270, 15700 Lahti

Yhteyshenkilö: Käyttö- ja kunnossapitomestari Pekka Tähkänen

Puh: 044 723 5703

Sähköposti: etunimi.sukunimi@lahtienergia.fi

Toimialatunnus: 35301 Kaukolämmön ja -kylmän erillistuotanto ja jakelu
(TOL 2008)

Prosessilämpökeskus sijaitsee Stora Enso Packaging Oy:n tehdasalueella
kiinteistöllä 398-27-50-11. Tontti on Stora Enso Oyj:n omistuksessa.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 28 §:n 1 momentin mukaan toiminta on
ympäristöluvanvaraista. Kyseessä on luvanvaraisen toiminnan olennainen
muuttaminen (YSL 29 §).

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen
lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja
valtionneuvoston asetuksen (1065/2017) keskisuurten
energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista 1
§:n 1 momentin mukaan.

Hakemuksen vireilletulo ja täydennykset

Lahti Energia Oy hakee ympäristölupaa olemassa olevan yksikön, Stora Enson prosessilämpökeskuksen, olennaiseen muutokseen.

Öljynkäyttömahdollisuus laitoksella säilytetään ja öljyn varastointimäärä on kasvanut entiseen tilanteeseen verrattuna.

Lupahakemus on tullut vireille 15.6.2023 ympäristöluvan selventämishakemuksena. Sitä on täydennetty 3.7.2023 ja hakemus on päivitetty ympäristöluvan muutoshakemukseksi 16.10.2023.

Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset sekä alueen kaavoitustilanne

Stora Enson prosessilämpökeskuksella on Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221-111, Nro YSO/119/2006) myöntämä ympäristölupa. Luvan kertoelmaosaa on päivitetty Lahden ympäristöpalveluiden lausumalla 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta hyväksyi 9.8.2022 § 42 Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskuksen poikkeustilanneilmoituksen, joka koski kevyt polttoöljyn käyttöä tuotannon varmistamiseksi, mikäli maakaasua ei ole poikkeuksellisesti saatavilla. Päätöksen voimassaoloa jatkettiin ympäristölupapäällikön 4.12.2023 tekemällä viranhaltijapäätöksellä 30.4.2024 saakka.

Lahti Energia Oy:n ja Lahti Aqua Oy:n välillä on tehty sopimus jätevesien johtamisesta Lahti Aqua Oy:n viemäriin.

Lahti Energia Oy:llä on ympäristövahinkovakuutus vakuutusyhtiö Pohjolassa vakuutusnumerolla 48-01180-0.

Alueella on Lahden kaupunginvaltuuston 3.10.2005 vahvistama ja 8.12.2005 lainvoiman saanut asemakaava (piirustus nro A-2222), jossa alue on merkinnällä T – teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

Laitoksen sijaitipaikka ja sen ympäristö

Stora Enson prosessilämpökeskus sijaitsee Hennalan kaupunginosassa, osoitteessa Hennalankatu 270, 15700 Lahti.

Tehdasalue rajoittuu pohjoispuolella rautatiehen, jonka takana on välittömässä läheisyydessä omakotitaloja. Kiinteistön eteläpuolella Hennalankadun ja Rykmentinkadun varrella sijaitsee asuinrakennuksia vajaan 100 metrin päässä tehtaista. Hennalan päiväkoti sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä ja lähimmät koulut alle kilometrin päässä tehtaista. Taulukossa 1 on esitetty etäisyydet häiriintyviin kohteisiin.

Taulukko 1. Etäisyydet häiriintyviin kohteisiin.

Kohde	Etäisyys / suunta lämpökeskukselta
Länsiharjun koulu (alakoulu)	950 m koilliseen
Jehovan todistajien valtakunnansali	630 m kaakkoon
MAP kirkko	560 m itään/koilliseen
Sotilaslääketieteen museo ja Suomen sotilasmusiikkimuseo	700 m etelään
Hennalan päiväkoti	430 m itään
Omakotitaloja	300 m pohjoiseen
Kerrostaloja	n. 270 m itään
Urheilukenttä	700 m lounaaseen

Uimaranta	1200 m koilliseen
Kärpäsen peruskoulu	1300 m luoteeseen
Kirkko	1190 m itään/kaakkoon
Rukoushuone	1020 m itään

Pohjavesi

Lämpökeskus sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella Lahti 1. lk, 0439801. Alue ei ole varsinaista pohjaveden muodostumisaluetta. Alue on vesihuollon toiminta- aluetta eikä sen välittömässä läheisyydessä ole kaivoja talous- tai käyttöveden ottamista varten. Lähin vedenottamo on Launeen vedenottamo ja se sijaitsee noin 2 kilometrin päässä laitoksesta.

Tehdasalueelle asennettiin vuonna 1994 kahdeksan väliaikaista pohjaveden havaintoputkea. Veden antoisuus oli kuitenkin huono eikä kaikista putkista saatu näytteitä. Vesipintojen perusteella veden päävirtaussuunta on kaakkoon. Havaintoputkista mitattuna pohjaveden pinnankorkeus vaihteli välillä +91...+97 metriä. Varsinaisen pohjavesikerroksen oletetaan olevan huomattavasti tämän tason alapuolella. Tehdasalueen savisen siltin kerrokset ovatkin tiiviitä pidättämään orsivettä. Havaittu vesipintataso on kuitenkin yhtenävä myös laajan Mytjärveltä Sopenkorven eteläosiin jatkuvan orsivesimuodostuman vesipintatason kanssa. Havaitun vesipinnan arvioidaan olevan hydraulisessa yhteydessä tähän orsivesikerrokseen ja havaitun veden olevan orsivettä. Myös havaittu orsivesitason yläpuolelle kohoava kallioharjanne saattaa osaltaan padottaa orsivettä.

Tehdasalueelta 600 metriä kaakkoon olleiden pohjaveden havaintoputkien perusteella pohjaveden korkeus on noin tasolla +76,4. Tämän tason arvioidaan olevan varsinainen pohjavesikerroksen taso. Taso vastaa myös

Lahti-Hollola pohjaveden virtausmallin alueelle laskemaa pohjavesipintaa, joka on noin +77. Varsinaisessa pohjavesikerroksessa virtaussuunta on etelään ja pohjavesi purkautuu Ali-Juhakkalan alueella Porvoonjokeen. Keskimääräinen virtausnopeus on 80 m/a. Alueella arvellaan muodostuvan pohjavettä sadannasta riippuen suuruusluokkaa 10-20 %.

Stora Enso Packaging Oy tekee kiinteistöllä pohjaveden tarkkailua ympäristölupansa mukaisesti kerran vuodessa syksyisin. Tarkkailupisteitä on kaksi PVP-SE pohjaveden havaintoputki ja OVP-SE orsiveden havaintoputki. Pohjaveden havaintoputkesta PVP 1 otettiin tarkkailuvesinäyte syksyllä 27.10.2022 sertifioidun näytteenottajan toimesta. Orsiveden havaintoputki OVP-SE oli kuiva. Vuoden 2022 syksyllä otettu pohjavesinäyte oli samea ja siinä havaittiin lievästi ummehtunut haju. Sähkönjohtavuus oli tavanomaisella tasolla ja pH oli neutraali. Todetut raskasmetallien pitoisuudet olivat pohjavedelle tyypillisiä ja analysoidut hiilivetyjen pitoisuudet alittivat laboratorion määrittämisrajat. Otetussa pohjavesinäytteessä todettiin poikkeuksellisesti kohonnut kloridin pitoisuus.

Pohjaveden pinnantasopohjavesiputkessa on vaihdellut viime vuosina välillä +79,3...+80,6 metriä.

Maaperä

Maaperän pinta tehdasalueella laskee hitaasti etelään ja kaakkoon. Luontainen maalaji on varsin hienoa, mutta vielä jossain määrin vettä johtavaa. Maan pinta tehdasalueella on tasolla +96...+100 metriä merenpinnan yläpuolella. Kallion pinta on lähes koko tehdasalueella tasolla

+84 metriä. Tehdasalue sijoittuu I Salpausselän eteläiselle lieveharjulle, jonka maaperässä ei enää esiinny soran tai karkean hiekan kerroksia. Varsinkin paksujen irtomaakerrosten maalaji on kuitenkin ympäröiviä savialueita karkeampaa ja vettä johtavampaa. Tyypillistä maaperälle on vaakasuuntainen kerroksellisuus.

Entisen Pakenso Oy:n tehdasalueelle (Stora Enso Packaging Oy:n koillispuolella, nykyisessä asemakaavassa asuin-, toimitila- ja lähivirkistysalueeksi merkitty alue) on tehty useita kymmeniä kairauspisteitä rakennustöiden ja maaperän pilaantuneisuuden arvioinnin yhteydessä. Kairausten perusteella tehdasalueen maaperässä on pääosin ensin noin yhden metrin paksuinen täytesora tai –hiekkakerros. Tämän täyttömaakerroksen alla olevan perusmaan rakeisuus vaihtelee pääosin savisen siltin ja silttisen hiekan välillä.

Paikoitellen esiintyy myös paremmin vettä johtavaa hiekkaa. Tehdasrakennuksen sisäänkäynnin kohdalla on pohjavesipinnan ja mahdollisen orsivesipinnan yläpuolelle, tasolle +95, kohoava lounaiskoillinen – suuntainen kapea kallioharjanne. Kallioharjanteen leveys luodekaakko suunnassa on vain muutamia kymmeniä metrejä. Sen sijaan lounaskoillinen suuntainen pituus on noin 400 metriä alkaen tehdasrakennuksen eteläkulmasta ja jatkuen siitä koilliseen. Muualla tehdasalueella kallion pinta on niin syvällä, ettei sitä ole havaittu kairauksissa.

Pintavedet

Kohteesta lähin pintavesistö on Mytjärvi, joka sijaitsee kohteesta 900 m etäisyydellä koilliseen ja Vesijärvi 2 km etäisyydellä pohjoiseen.

Stora Enson tehdasalueen hulevedet johdetaan piha-alueella olevien sadevesiviemärien kautta tontin lounaispuolella olevaan avo-ojaan, josta ne kulkeutuvat edelleen Porvoonjokeen.

Luonnonsuojelualueet (Natura 2000)

Lähin Natura 2000 -alue on Tiirismaa, joka sijaitsee Hollolan kunnassa vajaan kuuden kilometrin etäisyydellä. Linnaistensuon Natura 2000 -alue sijaitsee noin seitsemän kilometrin päässä.

Ilman laatu

Lahden seudun ilman laatua tarkkaillaan Lahden kaupungin ja Hollolan kunnan yhteistarkkailuna. Tarkkailussa ovat mukana myös ilmapäästöjen vuoksi ympäristölupavelvolliset yritykset kuten Lahti Energia Oy. Lahden alueella suurin osa ilman epäpuhtauksista on peräisin energian tuotannosta ja liikenteestä. Ilmanlaadun raportoinnin julkaisee Lahden ympäristöpalvelut.

Liikenne

Liikenne, mukaan lukien kevyen polttoöljyn kuljetus, prosessilämpökeskukselle on vähäistä.

Toiminnan kuvaus

Prosessilämpökeskuksella on kaksi höyrykattilaa (K1 ja K2). Kattiloiden polttoainetehot ovat 11,6 MW ja 6,8 MW. Kattila K2 toimii peruskattilana ja kattila K1 varakattilana.

Prosessilämpökeskus toimii peruskuormalaitoksena höyryn tuotannossa sekä vara- ja huippulaitoksena kaukolämmön tuotannossa. Laitoksen vuosituotanto vuonna 2022 on ollut 17,8 GWh höyryä. Vuonna 2022 kaukolämpöä ei ole tuotettu. Pääpolttoaineena on maakaasu ja varapolttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä, mikäli maakaasua ei ole saatavilla.

Lämpökeskusrakennuksen eteen asfaltoidulle piha-alueella on sijoitettu vuonna 2022 kaksi makaavaa 25 m³:n tuplavaipallista kevyen polttoöljyn säiliötä ja tehty niitä varten tarvittavat Valtioneuvoston asetuksen keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja –laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017) vaatimat öljyjärjestelmän rakennustyöt. Laitoksen sisällä oleva öljysäiliö on pesty ja tarkastettu vuonna 2011 ja se on ollut siitä lähtien tyhjänä.

Lämpökeskus toimii miehittämättömänä. Laitosta ohjataan ja valvotaan Lahti Energia Oy:n kaukovalvomosta. Laitoksella käydään tarkastuskäynnillä vähintään 84 tunnin välein sekä tarpeen mukaan häiriötilanteissa.

Tuotteet, tuotanto ja tuotantokapasiteetti

Laitosta käytetään peruskuormalaitoksena höyryn tuotantoon ja vara- ja huippulaitoksena kaukolämmön tuotantoon. Taulukossa 2 on esitetty kattiloiden K1 ja K2 perustiedot.

Taulukko 2. Kattiloiden K1 ja K2 perustiedot

	K1 (vara)	K2 (perus)
Polttoaineteho (MW)	11,6	6,8
Nimellisteho (MW)	10,4	6,0
Käyttötehoalue (MW)	2-10,4	1,2-6
Maksimi tuotanto (höyry, GWh/a)	12	41
Maksimi käyttöaika h/a	500	8760
Hyötysuhde %	78	78

Taulukossa 3 on esitetty laitoksen tuotanto ja käyttöajat vuosilta 2020–2022.

Taulukko 3. Laitoksen tuotanto ja käyttöajat vuosilta 2020–2022.

Käyttöaika (h) ja tuotanto (GWh/a)		2020	2021	2022
K1	Käyttöaika	235	42	215
K1	Höyry	0,39	0,45	0,36
K1	Lämpö	0	0	0
K2	Käyttöaika	7280	7824	7356
K2	Höyry	16,85	19,37	17,43
K2	Lämpö	0	0	0

Polttoaineet

Kattiloiden polttoaineena käytetään maakaasua. Varapolttoaineena on kevyt polttoöljy. Maakaasu johdetaan laitokselle Auris Kaasunjakelu Oy:n kaasunjakeluverkostoa pitkin. Maakaasua on käytetty viime vuosien aikana maksimissaan noin 1 920 000 m³n vuodessa.

Taulukossa 4 on esitetty kattiloilla käytetty polttoainemäärä vuosilta 2020–2022.

Taulukko 4. Käytetty polttoainemäärä vuosilta 2020–2022.

Käytetty polttoaine		2020	2021	2022
K1	Maakaasu (1000 m ³ n) 13.10.10	39	43	84
K2	Maakaasu (1000 m ³ n) 13.10.10	1715	1880	1649
Yht.	Maakaasu (1000 m ³ n) 13.10.10	1754	1923	1733

Kemikaalit

Kattilaveden käsittelyssä käytetään vedenkäsittelykemikaalia (AKVA EL). Kemikaalin avulla säädetään kattilaveden pH:ta ja estetään mikrobien kasvua vedessä. Kemikaalia ei ole merkitty terveydelle tai ympäristölle vaaralliseksi. Kemikaalin kulutus on noin 400 l/a. Lisäksi veden pehmentämiseen käytetään elvytyssuolaa, jonka kulutus on noin 1000 kg/a. Vuosittain käytettävät määrät ovat myös maksimissaan varastoitavat määrät. Kemikaalit varastoidaan asianmukaisesti laitoksella.

Veden käyttö

Vettä käytetään sekä prosessi- että saniteettivetenä.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Toiminnasta aiheutuu vähäisiä päästöjä ilmaan, vähän prosessi- sekä saniteettijätevesiä. Laitos alittaa Valtioneuvoston asetuksen (1065/2017)

melulle ja ilmapäästöille asetetut raja-arvot. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu roskaantumista.

Ilmapäästöt ovat riippuvaisia laitoksen käytöstä ja ovat nykyisellään pieniä. Lahti Energia Oy:n kokonaispäästöt ilmaan pysyvät nykyisellä tasolla.

Laitoksen varapolttoaineena on kevyt polttoöljy. Laitoksen pihalle on sijoitettu kaksi tilavuudeltaan 25 m³:n suuruista maakaavaa kevytpolttoöljysäiliötä. Säiliöiden sijoitus- ja täyttöpaikat ovat nestetiiviitä ja öljynerottimeen kallistettuja. Maaperän pinnoitus on toteutettu kaksinkertaisella suojauksella.

Purkupaikka on asfaltoitu ja reunoiltaan korotettu. Öljysiirtoputket säiliöltä lämpökeskusrakennuksen seinään ovat tuplavaippaiset, ja niiden alla pihan pinnoite on nestetiivis ja kallistettu öljynerottimeen. Säiliöt on varustettu 110 %:n suoja-altailla.

Sijoitus- ja täyttöpaikan hulevedet johdetaan I-luokan öljynerottimeen, josta poistuvan veden hiilivetytypitoisuus analysoidaan vuoden sisällä käyttöönotosta. Viemäriin on öljynerottimen jälkeen merkitty näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo, josta voidaan sulkea energiantuotantolaitoksen jätevesien pääsy viemäriin tai muuhun purkupaikkaan.

Säiliöt on varustettu ylitäytönestimillä, vuodonilmaisimilla ja automaattisilla pinnanmittauksilla. Täyttöputket on varustettu Camlock-liittimillä. Säiliöt on suojattu törmäyksiltä raskailla törmäyssuojilla, jotka on huomiomaalattu. Tarkemmat tiedot öljyjärjestelmästä on esitetty hakemuksen liitteenä.

Polttoaineiden varastointiin, käsittelyyn ja vuotojen tarkkailuun käytettävien rakenteiden ja laitteiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti.

Kirjaukset tehdään kunnoapitojärjestelmään. Öljysäiliöt tarkastetaan viiden vuoden kuluessa käyttöönotosta ja tämän jälkeen tarkastuspöytäkirjan mukaisesti. Öljysäiliöihin liittyvien putkistojen kunto tarkistetaan 10 vuoden kuluessa käyttöönotosta ja tämän jälkeen vähintään 5 vuoden välein.

Päästöt ilmaan

Laitoksen toiminnasta aiheutuu päästöjä ilmaan. Laitoksen päästöt ilmaan ovat pääasiassa typenoksideja (NO_x) ja hiilidioksidia (CO₂). Savukaasut johdetaan nykyisen 30 metriä korkean piipun kautta ulkoilmaan. Piipun korkeus täyttää Valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) liitteen 2 vaatimuksen, jonka mukaan kaasumaista polttoainetta käyttävän, 5–20 MW:n energiantuotantoyksikön savupiipun korkeuden on oltava vähintään 20 metriä. Taulukossa 5 on esitetty kattiloiden K1 ja K2 päästöt ilmaan vuosilta 2020–2022.

Taulukko 5. Laitoksen päästöt ilmaan vuosilta 2020–2022.

Päästöt		CO ₂ , foss (t)	Typen oksidit (NO _x /NO ₂) (t)
2020	K1 Höyrykattila	80	0,1
	K2 Höyrykattila	3453	2,7
	yhteensä 2020	3532	2,8
2021	K1 Höyrykattila	245	0,13
	K2 Höyrykattila	4371	3,28
	yhteensä 2021	4616	3,4
2022	K1 Höyrykattila	169	0,24
	K2 Höyrykattila	3332	2,87
	yhteensä 2022	3501	3,11

Päästörajat

Hakija esittää kattiloiden K1 (11,6 MW) ja K2 (6,8 MW) osalta valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) mukaisia päästörajaja. Maakaasua käytettäessä olemassa olevien kattiloiden typen oksidien raja-arvona on asetuksen liitteen 1 B mukaisesti 1.1.2025 saakka 400 mg/m³n. 1.1.2025 alkaen asetuksen liitteen 1 A taulukon 2 mukaisesti kattilan K2 typen oksidien raja-arvona on 200 mg/m³n. Taulukon päästöraja-arvoja ei sovelleta varakattilaan K1, koska kattilan toiminta-aika on enintään 500 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona.

Valtioneuvoston asetus (1065/2017) 5 §, liite 1 B, taulukon 1 mukaisesti typen oksidien (NO₂) raja-arvona on 900 mg/m³n käytettäessä kevyttä polttoöljyä. Päästömittaukset tehdään kevyen polttoöljyn käytön alkaessa.

Kattiloiden käynnistys- ja alasajojaksoja ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkastelussa. Kattiloita ei käynnistetä pelkästään päästömittauksia varten.

Päästöt maaperään, vesistöön ja viemäriin

Normaalitoiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään tai pinta- ja pohjavesiin. Prosessilämpökeskuksen normaalissa toiminnassa syntyy ainoastaan vähäisiä määriä jätettä. Laitoksella muodostuu prosessivesiä noin 180 m³/a ja lisäksi muodostuu vähän saniteettivesiä. Kaikki laitoksella syntyvät jätevedet johdetaan Lahti Aqua Oy:n viemäriverkoston. Laitos on liitetty Lahti Aqua Oy:n vesi- ja viemäriverkoston. Hakemuksen liitteenä on esitetty teollisuusjätevesisopimus.

Melupäästöt sekä tärinä

Laitoksen käydessä melua aiheutuu palamisilmapuhaltimista sekä kiertovesipumpuista. Toiminnan arvioidut melupäästöt ovat melun A painotettua ekvivalenttitasoa käyttäen (LAeq) alle 55 dB päivällä klo 7–22 ja yöllä kello 22–7 alle (LAeq) 50 dB. Toiminnasta ei synny tärinää.

Jätteet ja niiden käsittely tai hyödyntäminen

Laitoksen varsinaisessa toiminnassa ei synny jätteitä. Huoltotoimenpiteissä syntyy vähäisessä määrin seka-, muovi- ja kartonkijätteitä sekä metalli- ja öljyjätteitä. Jätteet tuodaan välivarastoon Teivaanmäen lämpökeskukselle, josta ne toimitetaan käsiteltäväksi. Vaarallisia jätteitä tulee toiminnasta hyvin vähän ja ne välivarastoidaan keskitetysti. Asianmukaiset luvat omaava yritys noutaa vaaralliset jätteet tarvittaessa.

Toiminnan käyttötarkkailu

Käyttötarkkailu on normaalia laitoksella tehtävää prosessien tarkkailua. Käyttötarkkailun tavoitteena on huolehtia prosessien häiriöttömästä käynnistä, operoida laitosta optimaalisesti ja eliminoida häiriötilanteet. Tällöin minimoidaan myös päästöjä. Toiminnan käyttötarkkailusta vastaa laitoksen käyttöhenkilökunta.

Laitteiden toimivuutta seurataan säännöllisesti kenttäkierroksilla sekä prosessinohjausjärjestelmään tuotujen mittauksien avulla. Laitteiden vikaantuessa henkilökunta saa hälytyksen valvomoon, jolloin ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Laitos on miehittämätön ja sen laitteiden toimivuutta seurataan automaatiojärjestelmällä kaukovalvomosta 24 tuntia vuorokaudessa jokaisena viikonpäivänä. Miehitetystä kaukovalvomosta polttoprosessi voidaan tarvittaessa keskeyttää. Laitoksella käydään tarkastuskierroksilla vähintään 84 tunnin välein sekä tarpeen mukaan häiriötilanteissa (KTM:n päätös 953/1999, 28 §).

Laitosta huolletaan tarpeen mukaan.

Stora Enso Packaging Oy:n tehdasalue on aidattu ja vartioitu sekä laitosalue on asfaltoitu.

Lahti Energia konsernissa toteutetaan turvallisuus- ja ympäristöhavainnointikierroksia. Kierroksilla havainnoidaan työturvallisuuteen ja ympäristöön vaikuttavia asioita. Stora Enson prosessilämpökeskus on mukana kierrettävissä laitoksissa.

Havainnointikierroksesta laaditaan raportti, johon kirjataan positiiviset havainnot kuten myös korjaavat toimenpiteet vastuuhenkilöineen ja aikatauluineen. Toteutettujen kierrosten ja niillä tehtyjen havaintojen perusteella arvioidaan, tarvitseeko joku tietty havainto lisäohjeistusta henkilökunnalle.

Maakaasun käytöstä on turvaohje, joka sisältää ohjeet toiminnasta maakaasuvuodon yhteydessä. Laitoksella on kaasuilmaisimet maakaasulle.

Päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Laitoksen toiminnassa syntyvät päästöt ovat pääasiassa typenoksideja ja hiilidioksidia. Päästöjä ilmaan seurataan ja raportoidaan ympäristöluvan

mukaisesti. Lahti Energia osallistuu seudulliseen ilmanlaadun yhteistarkkailuun.

Kattiloiden K1 ja K2 savukaasun lämpötilaa ja jäännöshapetta mitataan jatkuvatoimisilla mittareilla. Mittaustiedot tallennetaan kaukokäyttöjärjestelmään. Mittaukset kalibroidaan vuosittain.

Mittaukset tehdään Valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista mukaisesti. Päästömittaukset tehdään kerran viidessä vuodessa 1.1.2025 saakka. Sen jälkeen päästömittaukset tehdään vähintään kerran kolmessa vuodessa.

Päästömittaukset tekee ulkopuolinen mittaja, jonka toiminnalta edellytetään hyväksyttyä akkreditointia. Myös mittausmenetelmien tulee olla yleisesti hyväksyttyjä, standardien mukaisia menetelmiä. Tieto suoritettavasta päästömittauksesta toimitetaan Lahden ympäristöpalveluille tiedoksi vähintään kuukautta ennen mittauksiin ryhtymistä.

Viimeisin päästömittaus on tehty 14.1.2020, jolloin kattilan K1 typenoksidipäästö teholla 1–2 MW oli 134 mg NO₂/m³n ja kattilan K2 typenoksidipäästö teholla 1-2 MW 223 mg NO₂/m³n. Seuraava mittaus asetuksen (1065/2017) mukaisesti 5 vuoden kuluttua eli vuonna 2025.

Vuositason päästöt määritetään energiantuotantoyksikössä vuosittain käytetyn polttoainemäärän, polttoaineen laatutietojen ja viimeisimmän mittauksen päästökertoimien perusteella.

Hakija esittää pohjaveden laadun tarkkailun osalta Stora Enson pohjavesitarkkailuun tukeutumista. Tiedot pohjavesitarkkailusta sekä pohjavesiselvitys on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Raportointi

Yhteenveto Stora Enson prosessilämpökeskuksen tuotannosta, toiminta-ajoista, polttoaineen kulutuksesta, jätteistä ja toiminnan tarkkailusta kootaan ja raportoidaan vuosittain. Vuosiraportointi tehdään ympäristöviranomaiselle sähköisenä. Poikkeustilanteista raportoidaan välittömästi ympäristöviranomaisia. Vuosiraportissa esitetään ainakin seuraavat asiat Valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) mukaan:

- Tuotantotiedot ja käyntiajat
- Polttoaineen laatu ja kulutus (t/a)
- Vuosipäästöt ilmaan
- Tiedot kertaluonteisista mittauksista ja selvityksistä sekä niiden raportit, jollei ole toimitettu jo aiemmin
- Savukaasujen määräaikaismittausten mittausraportit
- Kemikaalien kulutustiedot
- Yhteenveto päästöihin vaikuttaneista häiriöistä
- Selvitys laitoksessa tai toiminnassa mahdollisesti tehtävistä ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä muutoksista
- Yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista tapahtumista
- Tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista ympäristönsuojeluun ja energiatehokkuuteen liittyvistä toimenpiteistä
- Laitoksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Poikkeukselliset tilanteet ja häiriöpäästöt

Toiminnan riskejä ovat polttoaineina käytettävien maakaasun tai kevyen polttoöljyn mahdolliset vuodot sekä laitoksen polttoprosessin poikkeukselliset tilanteet. Prosessilämpökeskuksella oleva 15 m³ öljysäiliö on sisätiloissa, pesty ja tyhjä. Laitoksen pihalla olevat öljysäiliöt ovat tällä hetkellä tyhjillään.

Toiminnasta on laadittu seuraavat ohjeet: maakaasun turvaohje, toiminta kemikaalivahingon sattuessa muilla kuin Kymijärven laitoksilla, öljyn siirto Stora Enson lämpökeskuksella sekä toiminta voimalaitosten ja lämpökeskusten maa- ja biokaasun vuototapauksissa. Öljysäiliöiden täyttö tapahtuu Lahti Energian henkilökunnan läsnä ollessa. Tulipalon varalta laitoksella on paloposti ja alkusammutuskalusto. Lisäksi laitoksella on öljyntorjuntavälineet.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Käytettävä polttimet ovat taloudelliset näkökulmat huomioiden teknisesti parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Sillä saavutetaan valtioneuvoston asetuksessa (1065/2017) keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja –laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista, esitetyt päästöraja-arvot.

Lahti Energia Oy:llä on voimassa oleva ISO14001 – sertifiointi. Tuorein sertifiointi vastaamaan ISO 14001:2015 standardia on myönnetty 19.12.2020 ja se on voimassa 18.12.2023 saakka. Viimeisin ulkoinen auditointi oli lokakuussa 2023.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu Lahden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla Lahden kaupungin internetsivuilla 25.10. – 1.12.2023. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Lahti-pisteessä kuulutusajan osoitteessa Lahden Palvelutori, Kauppakeskus Trio, 2 krs., Aleksanterinkatu 18, Lahti. Asianosaisille on ilmoitettu hakemuksesta kirjeitse 25.10.2023 ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Lahden kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta, Lahden kaupungin kaupunkisuunnittelulta, Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Lahti Aqua Oy:ltä.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut hakemuksesta lausunnon 4.12.2023 ja todennut mm., että toiminta on mahdollista järjestää siten, ettei siitä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lupakäsittelyssä tulee ottaa huomioon seuraavaa: Mahdollisesti pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien kemikaalien varastoinnissa ja käsittelyssä tulee vuotojen hallinta järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.

Laitoksen tulee liittyä Lahden pohjavesialueen yhteistarkkailuun viimeistään siinä vaiheessa, kun laitokselle ensimmäisen kerran otetaan polttoöljyä varastoitavaksi. Toiminnan vaikutuksia pohjaveden laatuun tulee seurata vuosittain tehtävällä näytteenotolla. Näytteet tulee ottaa

pohjaveden virtaussuuntaan nähden laitoksen alapuolella sijaitsevasta havaintoputkesta. Näytteistä tulee analysoida vähintään öljyhiilivedyt. Tässä lausunnon on hakemusta tarkasteltu ainoastaan pohjaveden suojelun kannalta.

Lahden ympäristöterveys on ilmoittanut 21.11.2023, että heillä ei ole lausuttavaa ympäristölupahakemuksesta.

Lahden kaupunkisuunnittelu on ilmoittanut 30.10.2023, että heillä ei ole asiasta lausuttavaa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on ilmoittanut 29.11.2023, että heillä ei ole huomautettavaa ympäristöluvan muutokselle.

Lahti Aqua Oy ei ole jättänyt asiasta lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on 24.1.2024 toimittanut vastineen, jossa toteaa, että Stora Enso Packaging Oy:n tehdasalueelle sijoitettujen öljysäiliöiden käsittelyn tapahtuvan kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. TUKESin julkaisussa "Kemikaalivuotojen ja sammutusvesien hallinta" kuvataan kaksinkertaisen suojauksen vaatimusta siten, että kaksinkertainen suojausrakenne saavutetaan esimerkiksi sijoittamalla kaksivaippasäiliö koko vuodon pidättävään suoja-altaaseen tai allastetulle alueelle. Kemikaaliputkisto sijoitetaan suojaputkeen ja tiiviin alustan päälle.

Maaperän tiivistysrakenteet (esim. täyttö- ja tyhjennyspaikkojen pinnoitus) toteutetaan kaksinkertaisella tiivistysrakenteella.

Pohjavesialueilla käytettävien vuotojenhallintarakenteiden mitoituksessa otetaan huomioon, että rakenne pystyy pidättämään pahimmasta mahdollisesta onnettomuustilanteesta syntyvän nestemäärän.

Storan Enso Packaging Oy:n tehdasalueelle sijoitettujen kahden tilavuudeltaan 25 m³ kaksoisvaippaisten öljysäiliöiden säiliö- ja täyttöalueelle on asennettu reunoilta korotettu öljynkestävä tiivisasfaltti. Säiliö- ja täyttöalueen rakenteiden läpiviennit on tiivistetty elastisella kumibitumimassalla ja alueen pintarakenteet on kallistettu öljynerottimella varustettua sadevesiviemäriä kohti. Säiliöiden ympärille on asennettu maantiekaitteet estämään säiliöihin törmäämisen. Öljynsiirtoputket säiliöiltä lämpökeskusrakennuksen seinään ovat tuplavaippaiset ja niiden alla oleva pinnoite on nestetiivis ja öljynerottimeen kallistettu. Säiliöt on varustettu 110 %:n suoja-altailla.

Lahti Energia Oy:n ympäristöluvan muutoshakemuksessa on esitetty pohjaveden laadun tarkkailua Stora Enso Packaging Oy:n pohjavesitarkkailuun tukeutuen. Stora Enso tekee pohjaveden tarkkailua kohteen ympäristöluvan mukaisesti osana Lahden kaupungin ohjaamaa pohjavesien yhteistarkkailua kahdesta tarkkailupisteestä.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta hyväksyy Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen hakemuksen ympäristöluvan olennaisesta muuttamisesta osoitteessa Hennalankatu 270 Lahti kiinteistöllä 398-27-50-11.

Toiminta on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintaa harjoitettava hakemuksessa esitetyn ja annettujen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna (YSL 49 §, YSA 15 §).

Tämä päätös korvaa Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221–111 Nro YSO/119/2006) myöntämän ympäristöluvan ja Lahden ympäristöpalveluiden lausuman 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Yleiset lupamääräykset

1. Laitoksen toiminta on toteutettava siten, että toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin ja viemäriin eivät aiheuta joko välittömästi tai välillisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai muuta ympäristön vahingollista muuttumista, ympäristön roskaantumista, yleistä viihtyisyyden vähentymistä tai muuta näihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. (YSL 7, 8, 16, 52 §:t, JL 8, 13, 28, 72 §:t, VNa 179/2012: 12 §)

2. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että Lahden ympäristöpalveluilla on ajan tasalla olevat yhteystiedot laitoksen ympäristönsuojeluasioista vastaavasta henkilöstä. Henkilön on omattava riittävän asiantuntemus toiminnasta, ja hänen on oltava selvillä

ympäristöluvasta ja sen määräyksistä. Yhteystietojen muutoksista tulee ilmoittaa viipymättä. (YSL 8 §, 52 §, 62 §)

3. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja käytettävä sitä.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava laitoksen rakenteiden ja laitteistojen tarkkailusta, huollosta ja kunnossapidosta siten, että niissä ei käytön aikana pääse tapahtumaan muutoksia, jotka lisäävät toiminnasta aiheutuvien ympäristövahinkojen riskiä. Mahdolliset ympäristöriskin aiheuttavat viat tai puutteet on korjattava välittömästi. (YSL 6, 7, 52, 53, 66 §:t)

Päästöt ilmaan

4. Kattiloiden K1 ja K2 NO_x-päästö maakaasua polttaessa saa olla enintään 400 mg/m³n (O₂ = 3 %) 1.1.2025 saakka ja siitä alkaen kattilan K2 osalta 200 mg/m³n (O₂ = 3 %).

Kattilan K2 NO_x-päästö kevyttä polttoöljyä poltettaessa olla enintään 900 mg/m³n (O₂ = 15 %) 1.1.2025 saakka ja siitä alkaen 200 mg/m³n (O₂ = 3 %). (VNa 1065/2017 5 §, liite 1B, taulukko 1 ja liite 1A taulukko 2)

Päästöt vesiin, viemäriin ja maaperään

5. Kevyttä polttoöljyä saa käyttää vain, mikäli maakaasua ei ole saatavilla. Polttoöljyn varastoinnin ja käytön aloittamisesta on ilmoitettava Lahden

ympäristöpalveluille. Polttoainesäiliön täyttö ja purku on tapahduttava valvotusti Lahti Energian henkilökunnan läsnä ollessa. Täytön ja purkamisen yhteydessä on varmistettava siitä, että polttoöljyn pääsy maahan estetään mahdollisten putki- ja säiliövaurioiden sattuessa. (YSL 7, 16, 17, 19, 52, 62 §:t)

6. Öljynsiirtoputkien ja öljysäiliöiden sijoitus- ja täyttöpaikkojen tulee olla nestetiiviitä ja öljynerottimeen kallistettuja. Maaperän pinnoitus tulee toteuttaa kaksinkertaisella suojausrakenteella. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.

Öljynsiirtoputket on suojattava kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti säiliöltä polttimelle asti. Muutostyöt on tehtävä ennen öljykäytön aloittamista. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t)

7. Kevyen polttoöljyn säiliöiden sijoitus- ja täyttöpaikan hulevedet tulee käsitellä standardin SFS-EN-858-1 mukaisella I luokan öljynerottimella, josta poistuvan veden hiilivetytypitoisuus on alle 5 mg/l. Viemärissä on oltava välittömästi öljynerottimen jälkeen näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo, josta voidaan sulkea energiantuotantolaitoksen jätevesien pääsy viemäriin tai muuhun purkupaikkaan.

Näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo on sijoitettava, merkittävä ja suojattava siten, että kaivon on esteetön pääsy. Sulkuventtiili on voitava sulkea viivytyksettä kaikissa olosuhteissa.

Muun piha-alueen hulevesien pääsy öljynerottimiin johdettaviin viemäriin on estettävä. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t, VNa 1065/2017)

8. Hulevesiverkosto, johon laitoksen sisätiloista johdetaan vesiä, on voitava sulkea onnettomuustilanteissa. Toiminto-ohjeet vuototilanteen hallintaa ja sulkuventtiilin sulkemista varten on laadittava ja laitettava näkyville laitokselle 31.5.2024 mennessä. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t, VNa 1065/2017)

9. Polttonestesäiliöiden on oltava standardisoituja kaksivaippaisia tai yksivaippaisia suoja-altaalla varustettuja palavan nesteen säiliöitä. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä, vuodonilmaisimilla ja automaattisilla pinnanmittauksilla. Säiliöiden tulee olla uusia tai kuntotarkastuksen perusteella A-luokan säiliöiksi luokiteltuja. Täyttöputket on varustettava Camlock-liittimillä. Säiliöt on suojattava riittävillä törmäyssuojilla. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t)

10. Vuotojen hallintaa varten on säiliöiden läheisyyteen varattava öljynimeytysaineita ja keräysvälineet. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t, VNa 1065/2017)

11. Kemikaalien varastointi tulee toteuttaa siten, että niitä ei pääse normaalioloissa eikä onnettomuustilanteissa kulkeutumaan maaperään, pohjaveteen, jätevesiviemäriin tai vesistöön. Vahinkotapauksissa kemikaalit on kerättävä talteen mahdollisimman tarkoin. Kemikaalit (pois lukien polttoöljyt) on säilytettävä suoja-altaissa, lukitussa ja katetussa tilassa. Keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit on varastoitava erillään toisistaan.

Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien kemikaalien varastoinnissa ja käsittelyssä tulee vuotojen hallinta järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. (YSL 7, 16, 17, 19, 52 §:t)

12. Sammutusjätevesien mukana ei saa päästä sellaisia määriä kemikaaleja maaperään, pohjaveteen, vesistöön tai viemäriin, että niistä voi aiheutua pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta haittaa. Sammutusjätevesien hallinnasta on tehtävä suunnitelma 31.8.2024 mennessä ja toimitettava se Lahden ympäristöpalveluille ja tiedoksi pelastusviranomaiselle. (YSL 52, 172 §:t)

Melu

13. Laitoksen toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melutaso yhdessä tehdasalueen muun melun kanssa ei saa laitoksen toiminta-aikana ylittää lähimmillä asumiseen tarkoitetuilla alueilla melun A painotettua ekvivalenttitasoa (LAeq) 55 dB päivällä kello 7.00–22.00 eikä tasoa 50 dB (LAeq) yöllä kello 22.00–7.00. Melun ollessa luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaustulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista sallittuun melutasoon. (YSL 7, 49, 52 §:t, NaapL 17 §, VNp 993/1992)

Mikäli melutaso ylittyy, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä yksin tai yhteistyössä alueen muiden melua aiheuttavien toimijoiden kanssa toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi. (YSL 49, 52, 54 §:t, NaapL 17 §, VNp 993/1992)

Jätteiden käsittely, varastointi ja hyödyntäminen

14. Toiminnassa tulee huolehtia siitä, että jätettä muodostuu mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava ja hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Jätteistä ei saa aiheutua roskaantumista tai vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jätteitä koskevat kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. (YSL 52, 58, 62 §:t, JL 5, 6, 8, 12, 13, 15, 17, 28, 118-120 §:t)

15. Erilaisia vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin. Vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen syntypaikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn. Vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen haltijan nimi, jätteen nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset. Vaaralliset jätteet tulee varastoida lukitussa ja katetussa tilassa, omissa selkeästi merkityissä astioissaan, tiiviillä alustalla siten, etteivät ne aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Nestemäisillä vaarallisilla jätteillä tulee olla suoja-altaat. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tällaisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. (YSL 52, 58 §:t, JL 16-17, 118-121 §:t, VNA 179/2012 8, 9, 24 §:t)

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

16. Poikkeuksellisista tilanteista, kuten onnettomuudesta, kemikaalivuodosta sekä tuotantohäiriöstä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa, on ilmoitettava viipymättä Lahden ympäristöpalveluille ja tilanteen luonne huomioiden tarvittaessa myös pelastusviranomaiselle.

Maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta on viipymättä ilmoitettava Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden ympäristöpalveluille.

Poikkeuksellisen päästön rajoittamistoimenpiteisiin, vahingon luonteen edellyttämiin torjunta- ja korjaustoimiin sekä vahingon vaikutusten selvittelyyn tulee ryhtyä viivytyksettä. Vahingon jälkeen tulee selvittää korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen ehkäisemiseksi. (YSL 14, 123, 134 §:t)

17. Öljynerottimet sekä muut laitteistot ja niiden hälytysjärjestelmät tulee pitää toimintakuntoisina, huoltaa säännöllisesti ja mahdolliset laiterikot tulee korjata viivytyksettä. Öljynerottimet on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tyhjennettävä tarvittaessa. Vuotohälyttimien toiminta tulee testata neljä kertaa vuodessa.

Suoritetuista tarkastus-, tyhjennys- ja muista kunnossapitotoimenpiteistä tulee pitää kirjaa. Kirjanpito on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaisille. (YSL 7, 52, 172 §:t, VNa1065/2017)

18. Öljyn varastointi- ja täyttöpäikan päällysteiden kuntoa on seurattava säännöllisesti ja viat on korjattava viipymättä. (YSL 52, 66 §:t)

19. Toiminnanharjoittajalla on oltava ajantasaiset toimintaohjeet mahdollisten onnettomuus-, häiriö- ja poikkeustilanteiden varalle. Toimintaohjeessa tulee muun ohella kuvata sammutusjätevesien talteenotto ja vuototilanteiden hallinta. (YSL 6, 7, 16, 17, 52 §:t)

Tarkkailu

20. Toimintaa koskeva tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja päästömittaukset tehtävä tarkkailusuunnitelman ja Valtioneuvoston asetuksen 1065/2017 mukaisesti. Päästömittaukset tulee tehdä kevyen polttoöljyn käytön alkaessa. 1.1.2025 alkaen K2 kattilan savukaasujen typenoksidit on mittautettava ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen vähintään kerran kolmessa vuodessa. Mittauksia koskeva mittaussuunnitelma on toimitettava Lahden ympäristöpalveluille kuukautta ennen mittauksiin ryhtymistä. (YSL 62, 64 §, VNa 1065/2017)

21. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava Lahden kaupungin ilmanlaadun seurannan yhteistarkkailun sekä ympäristön tilan seurannan yhteistarkkailuun, mikäli sellainen alueella järjestetään. (YSL 63 §)

22. Pohjaveden laatua on tarkkailtava, mikäli polttoöljyn varastointi laitoksella aloitetaan. Pohjaveden havaintopaikka on perustettava pohjaveden virtaussuuntaan nähden laitoksen alapuolelle. Ennen havaintopaikan perustamista pohjavedentarkkailusuunnitelma on hyväksyttävä Lahden ympäristöpalveluilla. Pohjavesinäytteestä on

määritettävä vuosittain ainakin öljyhiilivedyt. Tutkimustulokset on toimitettava Lahden ympäristöpalveluille niiden valmistuttua. (YSL 6, 62, 64, 66 §:t)

23. Laitoksen tulee liittyä Lahden pohjavesialueen yhteistarkkailuun viimeistään siinä vaiheessa, kun laitokselle ensimmäisen kerran otetaan polttoöljyä varastoitavaksi. (YSL 63 §)

Kirjanpito ja raportointi

24. Laitoksen käytöstä ja käytön valvonnasta, polttoainesäiliöiden täytöistä ja purkamisista sekä häiriötilanteista, laitoksen ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toteutuneista ympäristönsuojelutoimenpiteistä, päästöistä, jätteistä ja jätehuollosta sekä energiankäytöstä ja energiansäästötoimenpiteistä on pidettävä kirjaa. Seurantakirjanpitoon on merkittävä vuosittaista raportointia varten tarvittavat tiedot.

Seurantakirjanpidon perusteena olevat asiakirjat, kuten laitoksen käyttöä koskevat tallenteet, käyttöpäiväkirjat, häiriökirjanpito, huoltodokumentit, tutkimus-, mittaus- ja tarkkailutulokset, jätekirjanpito ja jätteiden siirtoasiakirjat, tulee säilyttää kirjallisesti tai sähköisesti vähintään kuuden vuoden ajan.

Kirjanpito on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Valvontaviranomaisen pyynnöstä kirjanpidosta on tehtävä yhteenvetoraportteja. (YSL 52, 58, 62, §:t, JL 118, 119, 121 §:t, JA 36, 40 §:t)

25. Vuosittainen yhteenveto toiminnasta on toimitettava sähköisenä valtion ympäristönsuojelun tietojärjestelmään YLVA:n ja Lahden ympäristöpalveluille seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Yhteenvedossa on mainittava ainakin seuraavat asiat:

- Tuotantotiedot ja käyntiajat
- Polttoaineen laatu ja kulutus (t/a)
- Vuosipäästöt ilmaan
- Tiedot kertaluonteisista mittauksista ja selvityksistä sekä niiden raportit, jollei ole toimitettu jo aiemmin
- Savukaasujen määräaikaismittausten mittausraportit
- Kemikaalien kulutustiedot
- Yhteenveto päästöihin vaikuttaneista häiriöistä
- Selvitys laitoksessa tai toiminnassa mahdollisesti tehtävistä ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä muutoksista
- Yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista tapahtumista
- Tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista ympäristönsuojeluun ja energiatehokkuuteen liittyvistä toimenpiteistä
- Laitoksen vastuuhenkilön yhteystiedot
(YSL 7 §, 52 §, 62 §, JL 12 §, JL 51 §, 52 §, VnA 179/2012, VNa 1064/2017)

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

26. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta Lahden ympäristöpalveluille. Toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä tulee ilmoittaa vähintään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista mahdollisten toiminnan lopettamismääräysten antamista

varten. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai toiminnan oleelliseen muuttamiseen on oltava ympäristölupa. (YSL 89 §, 170 §)

Ratkaisun ja lupamääräysten perustelut

Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot sekä mahdolliset muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Kun toimintaa harjoitetaan lupahakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa lupahakemuksen ja tämän päätöksen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski, alueen kaavamääräykset ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022-2027.

Ympäristöluvassa on huomioitava mitä vesienhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista. Suunnitelman tavoitteena on saavuttaa pintavesien hyvä tila viimeistään vuonna 2027. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2022-2027 mukaan teollisuuden toimenpiteet perustuvat ympäristölainsäädäntöön ja laitosten päästöjä hallitaan ympäristölupien avulla. Perustavoitteena on luvanvaraisten teollisuuslaitosten käyttö siten, että toimintataso pysyy vähintään alkavan suunnittelukauden alkuvaiheen tasolla lupamääräykset täyttäen. Tämän lisäksi laitoksilla toteutetaan kunnossapito- ja uusimistoimia sekä tehostamistoimia tarpeen mukaan esim. BAT-päätelmien päivitysten myötä.

Vesienhoitosuunnitelman mukaan riskinhallinta- ja ennaltavarautumissuunnitelmien päivittämisellä parannetaan ja kehitetään laitosten toimintavarmuutta ja häiriötilanteisiin varautumisen kattavuutta. Varautumisesta on tehtävä jatkuva prosessi, jolla voidaan turvata toiminnan jatkuvuus ja myös ympäristön hyvä tila. Vesienhoitoalueella on useita teollisuuslaitoksia, joiden jätevedet johdetaan käsiteltäviksi taajamien jätevedenpuhdistamoissa. Puhdistamojen ja teollisuuslaitosten keskinäisillä sopimuksilla, teollisuuslaitosten ympäristöluissa asetettavilla raja-arvoilla, tarvittavilla esikäsittelyillä ja käyttötarkkailulla tulee huolehtia siitä, ettei jätevedenpuhdistamojen toiminta häiriinny yllättävistä päästöistä.

Teollisuus- ja yritystoiminnan aiheuttamat pohjaveden pilaantumistapaukset ovat tavallisesti seurausta erilaisten kemikaali- ja jätevesisäiliöiden ja -putkistojen vuodoista sekä kemikaalien, jätevesien tai jätteiden huolimattomasta käsittelystä. Usein myös pohjavesisuojuukset ovat olleet puutteellisia. Riskin kemikaalien pääntymiselle maaperään tai

pohjaveteen voi aiheuttaa mm. kuljetukset ja varastointi sekä tulipalot.

Haitallisia aineita päätyy pohjavesiin myös hulevesien mukana.

Pohja- ja pintavesiensuojelu on otettu huomioon lupamääräyksissä ja ympäristölupaa myönnettäessä. Onnettomuustilanteisiin ja vuotojen hallintaan on varauduttu edellyttämällä ja toteuttamalla erilaisia maaperää sekä pohja- ja pintavesiä suojaavia teknisiä ratkaisuja. Laitoksen pohjavesisuojuuksissa noudatetaan kaksinkertaisen suojauksen periaatetta, jossa sekä ensisijainen että toissijainen suojaus muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet. Laitoksella on hälyttimillä varustetut öljynerottimet ja öljyvuodot havaitsevat vuotohälyttimet, ajantasaisia toiminto-ohjeita erilaisiin häiriö- tai onnettomuustilanteisiin, laitoksella tehdään jatkuvaa käyttötarkkailua ja laitteita huolletaan tarpeen mukaan. Jätevedenpuhdistamolle johdettavien jätevesien määrä on vähäinen ja niiden johtamisesta on tehty jätevesisopimus vesihuoltolaitoksen kanssa. Vesienhoitosuunnitelmassa ei ole esitetty erityisiä energiantuotantoon kohdistuvia toimenpide-esityksiä. Toimimalla lupahakemuksen ja tämän päätöksen määräyksiä noudattaen ei toiminnalla katsota olevan vaikutuksia pohja- tai pintavesien laatuun, jätevedenpuhdistamon toimintaan tai Porvoojoen veden laatuun eikä toiminta heikennä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosiksi 2022-2027 tavoitteiden toteutumista.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu pohjaveden laadun heikkenemistä toimittaessa lupahakemuksen ja annettujen lupamääräysten mukaisesti. Annetussa lausunnossa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä, jotka koskevat kemikaalien ja polttonesteiden

käyttöä ja varastointia, vuotojen hallintaa, päästöjä vesiin ja viemäriin sekä pohjaveden tarkkailua. Öljyjärjestelmän suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitu kaksinkertaisen suojauksen periaate.

Lupamääräysten perustelut

Sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei toimista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä kuten melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovelluttava ympäristöön ja maisemaan. (määräys 1)

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan ympäristöluvanvaraista toimintaa harjoittavan toiminnanharjoittajan käytettävissä on oltava toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito.

Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta. Ympäristöasioista vastaavien yhteyshenkilöiden yhteystietojen saaminen on katsottu tarpeelliseksi tiedonkulun varmistamiseksi. (määräys 2)

Toiminnanharjoittajan on vastattava toimintojensa ympäristönsuojelulain 6 ja 7 §:n mukaisista yleisten periaatteiden ja velvollisuuksien toteutumisesta hakemuksen mukaisesti. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla ja toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä on oltava selvillä sekä ympäristönsuojelulain mukaan käytettävä sitä. (määräys 3)

Ilmapäästöjen rajoittamista koskeva määräys on annettu paikallisen ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi ja asuinviihtyisyyden turvaamiseksi. Määräys on valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) mukainen.

Päästömittausvelvoitteella valvotaan toimintaa ja noudatetaan toiminnanharjoittajaa koskevaa velvoitetta olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. (määräykset 4, 20)

Kattilalle K1 ei ole annettu typenoksidien päästöraja-arvoa 1.1.2025 alkaen, koska valtioneuvoston asetuksen (1065/2017) liitteen 1A taulukko 2 päästöraja-arvoja ei sovelleta olemassa oleviin yksiköihin, joiden toiminta-aika on enintään 500 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Koska päästöraja-arvoa ei ole asetettu, ei ole asetettu mittausvelvoitettakaan 1.1.2025 alkaen. (määräykset 4, 20)

Polttoöljyn käyttö on rajoitettu vain välttämättömimmän tarpeen ajaksi ympäristönsuojelullisista syistä. Säiliöiden täyttötilanteessa on noudatettava erityistä huolellisuutta ja osattava toimia mahdollisissa onnettomuustilanteissa ja rajoitettava haitat mahdollisimman vähäisiksi. Vahinkoihin varautuminen ennalta ja torjuntaan koulutetun henkilökunnan läsnäolo vähentävät ympäristövahingon riskiä. (määräys 5)

Vaatimukset öljynsiirtoputkien ja öljysäiliöiden sijoitus- ja täyttöpaikkojen nestetiivistä pinnoituksista ja kaksinkertaisista suojausrakenteista perustuvat pohjaveden suojeluun. Pohjaveden pilaantumisvaaran aiheuttaminen eikä maaperän pilaaminen ole sallittua missään tilanteessa. (määräys 6)

Määräys öljysäiliöiden täyttö- ja varastointipaikan hulevesien johtamisesta öljynerottimeen on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Sulkuventtiilikaivojen avulla veden purku maastoon voidaan mahdollisessa onnettomuustilanteessa katkaista ja estää öljyn pääsy ympäristöön.

Sulkuventtiilikaivon on oltava käytettävissä kaikissa olosuhteissa. Toiminto-ohjeilla varmistetaan oikeanlainen toiminta onnettomuustilanteissa ja pyritään ehkäisemään ympäristölle aiheutuvat haitat (määräykset 7, 8)

Polttonestesäiliöiden tekniset vaatimukset on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja vuototilanteiden estämiseksi. Polttonestesäiliöt sijoitetaan liikennöintialueen läheisyyteen, jossa liikkuu myös raskasta liikennettä. Törmäysvaara säiliöihin on huomioitava ja estettävä ne riittäväillä törmäyssuojilla. (määräys 9)

Öljyn imeytysaineita ja keräysvälineitä on varattava onnettomuustilanteiden vuodonhallintaa varten, jotta vuodot saadaan nopeasti kerättyä talteen ja estetään maaperän- ja pohjaveden pilaantuminen ja öljyn päätyminen ympäristöön. (määräys 10)

Kemikaalien varastoinnista on annettu määräys maaperän, pohjaveden ja pintavesien suojelemiseksi. Polttoöljyjen varastoinnista on määrätty erikseen kohdissa 6 ja 9. (määräys 11)

Tulipalon yhteydessä maaperään ja pintavesiin voi päästä haitallisia yhdisteitä. Sammutusjätevesien haitallisten vaikutusten estämiseksi on edellytetty laatimaan sammutusjätevesien hallintasuunnitelma. (määräys 12)

Laitoksen läheisyydessä sijaitsevien häiriintyvien kohteiden meluallistuksen pitämiseksi kohtuullisena on annettu määräys kohtuuttoman meluhaitan estämiseksi. Viihtyisyys- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi on asetettu melulle hyväksyttävä melutaso. Melutasolle annetut arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen (993/1992) melutason ohjearvoista. (määräys 13)

Jätelain 118-120 §:n velvoitteet jätteen tuottajaa kohtaan on huomioitu antamalla ympäristöluvassa jätehuoltoa koskevat määräykset. Ympäristönsuojelulain 52 ja 58 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä sekä tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Jätehuoltoa koskevilla määräyksillä on myös huomioitu jätelain 8 §:n mukainen yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä, jonka mukaan ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. (määräykset 14-15)

Häiriö- ja muita poikkeuksellisia tilanteita koskeva määräys on tarpeen ympäristövahingoista aiheutuvien päästöjen minimoimiseksi sekä valvonnan ja mahdollisten jälkitoimenpiteiden toteuttamiseksi. Ympäristönsuojelulain 14 §:n mukaan, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua ympäristön pilaantumista, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava välittömästi toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristöön tai luvan noudattamiseen. Häiriötilanteista tiedottaminen on tarpeen myös muille tahoille tarpeen niin vaatiessa valvonnan toteuttamiseksi ja

häiriötilanteista mahdollisesti aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.
(määräys 16)

Öljyisten vesien joutumista viemäriin tai pintavesiin ehkäistään öljynerotinkaivoilla ja sulkukaivoilla/-venttiileillä. Vuodonilmaisimien ansiosta mahdolliset vuodot havaitaan ajoissa ja pystytään nopeasti reagoimaan ja ehkäisemään vakavat onnettomuudet. Määräyksessä on painotettu laitteistojen kunnossapitoa, testauksia, asianmukaista hoitoa ja säännöllistä huoltoa. Tällöin epäpuhtauksien erottaminen on mahdollisimman tehokasta, satunnaisten päästöjen määrä jää laiterikkojen ennakkoinnin vuoksi mahdollisimman vähäiseksi ja mahdolliset vuodot havaitaan ajoissa. Mahdolliset laiterikot tulee korjata viivytyksettä
(määräys 17)

Ympäristönsuojelulain 66 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on huolehdittava maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöjen ehkäisemiseksi toteutettujen toimien, kuten rakenteiden säännöllisestä ylläpidosta, huollosta ja tarkastuksista. Luvassa on annettava tätä koskevat tarpeelliset määräykset. (määräys 18)

Vahinkotilanteissa on tärkeää, että ympäristövahinkoa rajoittaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä jo laitoksella ja osataan toimia tilanteen vaatimalla tavalla. Sammutusjätevesi voi sisältää ympäristölle haitallisia kemikaaleja, jotka aiheuttavat vesistön, maaperän ja pilaantumista. Toiminnanharjoittajalla on varauduttava saastuneen sammutusjäteveden keräämiseksi ja käsittelemiseksi. Talteenottojärjestelmät eivät saa perustua ainoastaan pelastuslaitoksen tekemiin toimenpiteisiin, koska pelastuslaitoksen ensisijainen tehtävä onnettomuustilanteessa on sammutus- ja pelastustyö, ei sammutusjätevesien keräilyjärjestäminen.
(määräys 19)

Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja 63 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä useat luvanhaltijat yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta. Laitoksen päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun ja pohjavesiin voidaan seurata parhaiten yhteistarkkailulla.

Ympäristövaikutuksista saadaan parhaiten kokonaiskuva eri lupavelvollisten toimijoiden yhteistarkkailun kautta.

Ympäristönsuojelulain 66 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on huolehdittava määräajoin suoritettavasta maaperän ja pohjaveden tarkkailusta ottaen huomioon sellaiset laitosalueella olevat vaaralliset aineet, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista (merkitykselliset vaaralliset aineet). Pilaantumisriskin järjestelmällisen arvioinnin perusteella luvassa annetaan tarpeelliset määräykset tarkkailusta ja määräajoin toteutettavan tarkkailun aikavälistä. Polttoöljyn varastointi ja käyttö aiheuttavat pilaantumisriskin, jonka vuoksi pohjaveden tarkkailu laitoksen omana tarkkailuna on tarpeen aloittaa polttoöljyn varastoinnin alkaessa ja ottaen huomioon laitoksen sijoittuminen pohjavesialueelle. (määräykset 21-23)

Määräykset tarkkailu- ja mittaus suunnitelmien hyväksyttämistä sekä polttoöljyn varastoinnin ja käytön aloituksen ilmoittamisesta on annettu valvonnallisista syistä. (määräykset 5, 20, 22)

Määräykset kirjanpidosta, tarkkailusta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnallisista syistä. Ympäristönsuojelun edistämiseksi ja elinympäristön haittojen ehkäisemiseksi ja poistamiseksi on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista. Lisäksi lupamääräysten noudattamisen seuranta ja

toimintojen ympäristövaikutusten arvioiminen edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. (määräykset 24-25)

Valvontaa varten on perusteltua määrätä ilmoittamaan omistajavaihdoista, toiminnan muutoksista uuden ympäristölupatarpeen arvioimiseksi tai toiminnan lopettamisesta siihen liittyvien toimenpiteiden määrittelemiseksi. (määräys 26)

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 29 §)

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §, YSA 15 §)

Päätöksen täytäntöönpano

Päätös julkaistaan 13.2.2024 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 20.2.2024. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 8, 14, 16-17, 19, 28, 29, 34, 43, 49, 52-54, 58, 62-64, 66, 72, 89, 123, 134, 172, 209 §:t

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 15 ja 41 §:t

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12-13, 15-17, 28, 72, 118 – 122 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 8–9, 12, 36, 37, 40 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 MW:n energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista (1064/2017)

Tässä päätöksessä on huomioitu myös:

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2022 - 2027

Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022 – 2027

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Hakijalta peritään tästä päätöksestä Lahden kaupungille ympäristöluvan käsittelystä aiheutuvat kulut (rakennus- ja ympäristölupalautakunta 1.12.2020). Koska kyseessä on toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 §), käsittelymaksu voidaan määrätä enintään 30 prosenttia lupapäätöksen valmistelumaksua (7800 €) pienemmäksi. Tästä päätöksestä peritään hakijalta 5460 €.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla kaupungin verkkosivuilla. Päätös on nähtävillä Lahti-pisteessä, os. Lahden Palvelutori, Kauppakeskus Trio, 2 krs., Aleksanterinkatu 18, Lahti sekä Lahden kaupungin verkkosivuilla. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote:

Luvan hakijalle ja yhteyshenkilölle

Lahden kaupunki / Terveystieteiden osasto

Lahden kaupunki / Kaupunkisuunnittelu

Päijät-Hämeen pelastuslaitos (phpela@pajatha.fi)

Hämeen ELY-keskus (kirjaamo.hame@ely-keskus.fi)

Tiedoksianto ja tiedottaminen:

Kuulutus

Ilmoitus päätöksestä asianosaisille, joille on ilmoitettu hakemuksesta (YSL 85 §)

Laskutus: Provincia

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 14

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuma vuonna 2023

487/11.02.01.02/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Johtava terveystarkastaja Tomi Bondarew p. 050 518 4485

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää hyväksyä valvontasuunnitelman vuoden 2023 toteutuman arvioinnin ja päättää lähettää päätöksen tiedoksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle helmikuun 2024 loppuun mennessä.

Perusteluosa

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta on 13.12.2022 hyväksynyt Lahden ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2020–2024 päivityksen vuodelle 2023.

Valtioneuvoston asetuksessa kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta (665/2006) säädetään, että kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumista on arvioitava vuosittain ainakin seuraavien tekijöiden osalta:

- 1) tarkastusten määrä valvontakohdetyypeittäin
- 2) tarkastusten kattavuus
- 3) näytteiden määrä valvontakohdetyypeittäin sekä
- 4) valvonnasta saatujen tulojen kohdentuminen.

Toteutumisen arviointiraportti käsitellään viranomaisena toimivassa lautakunnassa tai muussa monijäsenisessä toimitelmässä ja toimitetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle helmikuun loppuun mennessä.

Lahden ympäristöterveyden toiminnasta ja ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta vuonna 2023 on laadittu liitteenä oleva erillinen raportti. Raportti on katsaus yksikön toimintaan valvonnan suunnitelmallisuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Siinä on eritelty elintarvikelain, terveydensuojelulain, tupakkalain ja lääkelain mukainen valvonta sekä eläinlääkintähuollon toteutuminen omiksi osioikseen. Raportissa on nostettu esiin eri lakialojen valtakunnallisissa valvontasuunnitelmissa määriteltyjen painopisteiden konkreettista toteuttamista Lahden kaupungissa sekä esitetty valvonnan toteutuneita suoritelmääriä numeerisina taulukoina.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 2

Liitteet

- 2 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteumaraportti 2023 - Lahden ympäristöterveys

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 06.02.2024

§ 15

Terveydensuojelulain 27 ja 51 §:n mukaisen määräyksen antaminen (salainen)

3706/11.02.01.01/2023

Asia käsiteltiin salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 §:n 1 mom. 32 kohta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 16

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Rakennusvalvonnan viranhaltijoiden lupapäätökset 1.1.2024 -24.1.2024.
- Kaupunkiympäristölautakunnan 25.1.2024 kokouksen pöytäkirjan ote ja sen liiteasiakirja §:n 3, Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma 2024.
- Kaupunkiympäristön palvelualueen selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta 2023.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 06.02.2024

§ 17

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

- Lautakunta keskusteli mahdollisen tiedonhankintamatkan ajankohdasta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 8, § 9, § 11, § 12, § 14, § 16, § 17

nro 2

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 10

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 2

suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 24 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

PERUSTEVALITUSOHJE

Kunnan hyväksymään taksaan perustuvaan maksuun tyytymätön voi tehdä maksusta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus on

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Pöytäkirja

nro 2

tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä.

Viranomainen, jolle perustevalitus tehdään, ja sen yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 13

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 Vaasa

029 56 42780

faksi 029 56 42760

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.

Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 15

nro 2

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Pöytäkirja

nro 2

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta
Pöytäkirja

nro 2

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.